

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
MACIERZY ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

ZA ROK 2018

CIESZYN 2019

Dwieście trzydziesta szósta pozycja wydawnicza
Macierzy Ziemi Cieszyńskiej

Wydanie sponsoruje Offsetdruk i media sp. z o.o. Cieszyn

ISBN 978-83-88-271-59-8

Wydawca: Zarząd Główny Macierzy Ziemi Cieszyńskiej
43-400 Cieszyn, ul. Stalmacha 14
tel. 33 852 16 59

Druk: Offsetdruk i media sp. z o. o.
ul. Frysztacka 48, 43-400 Cieszyn
tel. 33 857 70 90

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU GŁÓWNEGO

1. Sprawy Ogólne

Rok sprawozdawczy 2018 to pierwszy rok działalności, po wyborze nowego Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Towarzystwa Miłośników Regionu w Cieszynie wybranego na czteroletnią kadencję 2018–2022. Spotkania członków Zarządu Głównego odbywały się w pełnym 17 osobowym składzie, jeden raz w miesiącu, w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca.

Organy Macierzy Ziemi Cieszyńskiej po ukonstytuowaniu się na pierwszym spotkaniu Zarządu Głównego MZC w dniu 4 czerwca 2018 roku, obradowały w następującym składzie:

Zarząd Główny:

Marta Kawulok	prezes
Bronisław Brudny	wiceprezes ds. łączności z Kołami terenowymi MZC
Cezary Tomiczek	wiceprezes ds. wydawniczych
Jadwiga Wąsowicz	wiceprezes ds. edukacji regionalnej, szkolnictwa i młodzieży
Leszek Pindur	wiceprezes ds. administracyjno-gospodarczych
Irena Skrzyżala	skarbnik
Aleksandra Czajkowska	sekretarz
Natalia Bańczyk	członek
Henryk Franek	członek
Regina Kapała	członek
Józef Król	członek
Władysława Magiera	członek
Halina Sajdok-Żyła	członek
Urszula Skowron	członek
Jolanta Skóra	członek
Grażyna Tomecka	członek
Zdzisław Wyleżuch	członek

Główna Komisja Rewizyjna:

Jadwiga Tarnawa-Marczak	przewodnicząca
Lucyna Bałandziuk	zastępca przewodniczącej
Jerzy Wałga	sekretarz
Małgorzata Karasińska	członek
Krzysztyna Radziszewska	członek

Sąd Koleżeński:

Mateusz Czupryna	przewodniczący
Karol Franek	zastępca przewodniczącego
Genowefa Koczoń	sekretarz
Leszek Gańczarczyk	członek
Maria Sznappa	członek

W roku 2018 odbyło się 10 posiedzeń Zarządu Głównego MZC, na których podjęto 14 uchwał. Tematem zebrań były najważniejsze sprawy wynikające z założeń statutowych, jak również problemy wynikające z bieżącej działalności, w tym między innymi:

- realizacja uchwał Walnego Zjazdu Delegatów oraz uchwał podejmowanych na zebraniach Zarządu Głównego MZC,
- ustalenie planu pracy na rok 2018 oraz stałe monitorowanie jego realizacji.

Pozostałe realizowane zadania to:

- przygotowanie i organizacja „Koncertu Noworocznego” w styczniu 2018 roku w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie (pozyskiwanie sponsorów, sprzedaż biletów, zawieranie umów z wykonawcami, przygotowanie dekoracji, bufety, afiszy, programów itp.);
- organizacja spotkania noworocznego dla prezesów i Zarządów Kół terenowych Macierzy, połączonego z promocją *Kalendarza Cieszyńskiego 2018*;
- powołanie Komisji ds. inwentaryzacji wydawnictw;
- prowadzenie rozmów i negocjacji z Gminą Hażlach dotyczących sprzedaży nieruchomości w Pogwizdowie;
- sprzedaż nieruchomości w Pogwizdowie na rzecz Gminy Hażlach w dniu 28 sierpnia 2018 roku;
- rozpatrywanie wniosków wraz z uzasadnieniami Zarządów Kół terenowych o przyznanie wyróżnia „Lauru Srebrnej Cieszynianki 2018”;
- rozpatrywanie wniosków Zarządu Głównego MZC i Zarządów Kół terenowych Macierzy o przyznanie wyróżnień i odznaczeń macierzowych;
- opracowanie i wydanie drukiem *Sprawozdania z działalności Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej za rok 2017*;
- przygotowanie, kierowanych do Powiatu Cieszyńskiego i Miasta Cieszyna oraz innych jednostek samorządu terytorialnego, wniosków – ofert o przyznanie grantów na realizację projektów Macierzy Ziemi Cieszyńskiej;
- współpraca i współdziałanie z organizacjami polskimi na Zaolziu (Macierz Szkolna, PZKO, Kongres Polaków w Republice Czeskiej);
- podejmowanie uchwał w sprawie ilości fundowanych stypendiów macierzowych, artystycznych i nagród specjalnych oraz współfinansowanie stypendiów pomostowych „Dyplom z marzeń” razem z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości w Łodzi;

- organizacja w sali Zamku Cieszyn uroczystości wręczenia stypendiów macierzowych, artystycznych, pomostowych i nagród specjalnych z Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego, połączonej z częścią artystyczną;
- organizacja zwyczajnego, sprawozdawczo-wyborczego Walnego Zjazdu Delegatów Macierzy;
- kolportaż wydawnictw własnych oraz ich nieodpłatne przekazywanie w formie darów dla bibliotek jak również w charakterze nagród w konkursach, w których jurorami są przedstawiciele Zarządu Głównego Macierzy;
- udział przedstawicieli Zarządu Głównego w zebraniach Kół oraz imprezach przez nie organizowanych;
- składanie wniosków o przyznanie „Lauru Srebrnej...” i „...Złotej Cieszyńianki” oraz innych nagród, wyróżnień, a także odznaczeń państwowych i resortowych;
- delegowanie poczty sztandarowej do uroczystości państwowych i pogrzebowych członków honorowych Macierzy oraz członków Zarządu Głównego MZC;
- wynajmowanie sali konferencyjnej w Domu Macierzy przy ul. Stalmacha 14 na zebrania i spotkania Kół terenowych oraz innych organizacji;
- zwoływanie posiedzeń Kolegium Redakcyjnego *Kalendarza Cieszyńskiego*;
- udzielanie wywiadów prasowych, radiowych i telewizyjnych, zgłaszanie udziału Macierzy do różnych inicjatyw społecznych podejmowanych na szczeblu miejskim, państwowym lub krajowym;
- udział przedstawicieli Zarządu Głównego w uroczystościach państwowych, kulturalnych, samorządowych, w walnych zjazdach organizacji i stowarzyszeń, w konferencjach, wernisażach itp.;
- podejmowanie starań o uzyskanie dokumentów sądowych, potwierdzających prawo własności do obiektów zarządzanych przez Zarząd Główny;
- ubezpieczenie Domu Macierzy przy ul. Stalmacha 14 oraz innych obiektów będących własnością Macierzy;
- organizacja VIII Złazu Górskiego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej im. Władysława Orszulika do schroniska w Wiśle na Kamiennym;
- udział członków Zarządu Głównego w kweście na odbudowę i renowację zażytkowych pomników na cmentarzu komunalnym w Cieszynie;
- ustalenie polityki finansowej na rok 2018, w związku z posiadanym przez Macierz statusem organizacji pożytku publicznego (OPP).

Sprawy istotne i ważne znajdowały odzwierciedlenie w podejmowanych uchwałach Zarządu Głównego MZC. Dyskusje i analizy prowadzone w czasie zebrań Zarządu rzutowały zawsze na ostateczne decyzje i wnioski. Wszystkie posiedzenia były protokołowane, a następnie, po ich odczytaniu, zatwierdzane.

Zarząd Główny podjął szereg uchwał, które dotyczyły nadania „Złotej Odznaki MZC”, „Medalu Pawła Stalmacha” oraz wnioskował do Walnego Zjazdu Delega-

tów o nadanie godności „Członka Honorowego Macierzy”, a wyróżnienia te zostały wręczone podczas Walnego Zjazdu Delegatów w dniu 26 maja 2018 roku.

Godnością „Członka Honorowego Macierzy” uhonorowano:

Alojzego Gawrona	z Koła MZC w Strumieniu
dra Tadeusza Kanię	z Koła MZC nr 1 „Centrum” w Cieszynie
Eugeniusza Lorka	z Koła MZC nr 2 „Mały Jaworowy” w Cieszynie

„Medalem Pawła Stalmacha” uhonorowano:

Janinę Gajdę	z Koła MZC w Warszawie
Zdzisławę Mielczarską	z Koła MZC nr 1 „Centrum” w Cieszynie
Reginę Kapałę	z Koła MZC nr 3 przy ZSEG w Cieszynie
Leszka Pindura	z Koła MZC nr 3 przy ZSEG w Cieszynie

„Złotą Odznakę Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” otrzymali:

Paweł Berek	z Koła MZC w Warszawie
Aleksandra Czajkowska	z Koła MZC nr 3 przy ZSEG w Cieszynie
Stefania Jarczyk	z Koła MZC Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Maria Król	z Koła MZC w Krakowie
Władysława Magiera	z Koła MZC nr 4 w Cieszynie
Stefania Pacewicz	z Koła MZC w Krakowie
Barbara Płusa	z Koła MZC nr 3 przy ZSEG w Cieszynie
Irena Sembol	z Koła MZC nr 8 „Mnisztwo” w Cieszynie
Czesław Stuchlik	z Koła MZC nr 1 „Centrum” w Cieszynie
Maria Sznapka	z Koła MZC nr 8 „Mnisztwo” w Cieszynie
Krzysztof Wójtowicz	z Koła MZC w Strumieniu
Henryk Żabicki	z Koła MZC nr 1 „Centrum” w Cieszynie

„Akty Uznania” otrzymali:

prof. Stanisław Achremczyk	z Koła MZC Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
dr Andrzej Barzyka	z Koła MZC Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Lucyna Bińczyk	z Koła MZC nr 6 „U Zduna” w Cieszynie
Anna i Jacek Bizoń	z Koła MZC nr 6 „U Zduna” w Cieszynie
Irena Blobel	z Koła MZC w Strumieniu
Stanisław Cebulak	z Koła MZC w Grodźcu
Krzysztof Ciemała	z Koła MZC nr 6 „U Zduna” w Cieszynie
Jerzy Piotr Frankowski	z Koła MZC w Warszawie
Janina Gazda	z Koła MZC w Grodźcu
Bożena Gładysz-Malik	z Koła MZC w Strumieniu
Beata Greń	z Koła MZC w Strumieniu
Piotr Grygierczyk	z Koła MZC w Warszawie

Edward Krysta	z Koła MZC w Grodźcu
Bogusław Moczala	z Koła MZC w Grodźcu
Krystyna Nowak	z Koła MZC w Strumieniu
Gertruda Obracaj	z Koła MZC w Grodźcu
Małgorzata Orawska	z Koła MZC w Strumieniu
Maria Pieczora	z Koła MZC w Grodźcu
Jolanta Płonka	z Koła MZC nr 6 „U Zduna” w Cieszynie
Maria Rusin	z Koła MZC w Strumieniu
Kazimierz Starzyk	z Koła MZC w Warszawie
Zdzisława Szostok	z Koła MZC w Grodźcu
Łucja Kajstura-Wałek	
i Klaudiusz Wałek	z Koła MZC nr 6 „U Zduna” w Cieszynie
dr Marek Węglorz	z Koła MZC w Gliwicach
Akademicki Chór im. Prof. W. Wawrzyka	z Koła MZC Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

UCHWAŁY

Walnego Zjazdu Delegatów Macierzy Ziemi Cieszyńskiej z dnia 26 maja 2018 roku

Walny Zjazd Delegatów Macierzy Ziemi Cieszyńskiej postanowił:

1. Przyjąć sprawozdanie merytoryczne z działalności Zarządu Głównego MZC za rok 2017 – Uchwała nr 1/2018.
2. Przyjąć sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli pracy Zarządu Głównego MZC za rok 2017 – Uchwała nr 2/2018.
3. Zatwierdzić sprawozdanie finansowe Stowarzyszenia za rok 2017 – Uchwała nr 3/2018.
4. Udzielić Zarządowi Głównemu MZC absolutorium za rok 2017 – Uchwała nr 4/2018.
5. Przyjąć plan pracy Zarządu Głównego MZC na rok 2018 – Uchwała nr 5/2018.
5. Nadać godność Członka Honorowego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej panom: Alojzemu Gawronowi z Koła MZC w Strumieniu, dr. Tadeuszowi Kani z Koła MZC nr 1 „Centrum” w Cieszynie oraz Eugeniuszowi Lorkowi z Koła MZC nr 2 „Mały Jaworowy” w Cieszynie – Uchwała nr 6/2018.
7. Dokonać wyboru władz Stowarzyszenia tj. Zarządu Głównego MZC, Głównej Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego na nową kadencję w latach 2018–2022 – Uchwała nr 7/2018.
8. Upoważnić Zarząd Główny MZC do zbycia działki w Jaworzynce-Zapasiakach, będącej własnością Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Uchwała nr 8/2018.

2. Działalność administracyjna

Biuro Zarządu Głównego czynne było, z wyjątkiem sobót i niedziel, po 4 godziny dziennie, tj. od 9.00 do 13.00 (w poniedziałek, wtorek, środa i w piątek) oraz od 13.00 do 17.00 w czwartek. Godziny popołudniowe w czwartek umożliwiają kontakt z biurem osobom pracującym do południa.

Specjalista ds. sekretariatu obsługujący Biuro Zarządu Głównego MZC pełni również funkcję sekretarza Zarządu Głównego MZC. Do obowiązków sekretarza należy przygotowywanie projektu tematyki posiedzeń Zarządu Głównego, protokołowanie ich przebiegu oraz ewidencjonowanie podejmowanych uchwał, udzielanych wyróżnień, prowadzenie ewidencji członków Kół terenowych, przygotowanie legitymacji członkowskich.

Specjalista ds. sekretariatu odpowiada za przygotowanie „Okólników”, które są wysyłane pocztą elektroniczną do Kół terenowych oraz na stronę internetową Zarządu Głównego Macierzy www.macierz.cieszyn.pl.

Do Koła w Warszawie wysyłane są „Wiadomości ratuszowe”, „Głos Ziemi Cieszyńskiej” oraz miesięcznik ZG PZKO „ZWROT” prenumerowany na własny koszt przez panią prezes tego Koła.

Biuro opracowuje miesięczne harmonogramy związane z ewidencją wynajmowania salki konferencyjnej w „Domu Macierzy” w Cieszynie przez inne organizacje i najemców. Stałe terminy korzystania z salki posiadają, oprócz Zarządu Głównego Macierzy, Zarząd i Koło nr 1 „Centrum” w Cieszynie, Klub Literacki „Nadolzie” oraz Polskie Towarzystwo Ewangelickie. W miarę potrzeby, z sali korzystają Kapituła Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego oraz Kolegium Redakcyjne *Kalendarza Cieszyńskiego*. Dostyc często z salki korzysta na swoje pokazy także firma „Zepter”. Wynajmowanie salki konferencyjnej dla innych najemców, stowarzyszeń i organizacji odbywa się za odpłatnością. Biuro prowadzi ewidencję obecności pocztu sztandarowego Zarządu Głównego na różnych uroczystościach, zabezpiecza wysyłkę wszystkich wydawnictw własnych, które jako „egzemplarze obowiązkowe” przesyłane są do 15 bibliotek uniwersyteckich w tym do Biblioteki Narodowej. Dla obniżenia kosztów przesyłek pocztowych korespondencja na terenie Cieszyna doręczana jest osobiście. Informacje dotyczące działalności Zarządu Głównego oraz Kół terenowych są aktualizowane i umieszczane na stronie internetowej Zarządu Głównego Macierzy www.macierz.cieszyn.pl oraz w gablotce Macierzy na Rynku w Cieszynie.

3. Działalność organizacyjna

Macierz Ziemi Cieszyńskiej w roku 2018 zrzeszała 22 Koła terenowe, a łączna liczba członków na dzień 31.12.2018 roku wynosiła 951 osób. Koła działają w następujących miejscowościach: w Cieszynie – 10 Kół, w Drogomyślu, Gliwicach, Grodźcu, Istebnej, Kaczycach, Krakowie, Olsztynie, Strumieniu, Warszawie, Wrocławiu, Zabrzegu i Zebrzydowicach.

W roku sprawozdawczym szeregi Macierzy zasiłowało 62 nowych członków, w tym najwięcej – 20 osób przyjęto w Kole MZC nr 2 w Cieszynie „Mały Jaworowy”, w Kole MZC w Drogomyślu – 17, w cieszyńskich Kołach: nr 6 „U Zduna” – 7, nr 1 „Centrum” – 4, nr 8 „Mnisztwo” – 4, w CKH – 4 osoby, a w Zebrzydowicach, Warszawie i Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie – po 2 osoby. W pozostałych Kołach liczba członków nie zmieniła się.

Kostiumernia (wypożyczalnia strojów) działająca w Domu Macierzy, której zasoby liczą kilkadziesiąt strojów i rekwizytów do strojów, stanowi atrakcyjną i niezmiernie pożyteczną witrynę działalności Zarządu Głównego Macierzy. Kostiumernia jest czynna od poniedziałku do czwartku w godzinach od 9.00 do 17.00, a w piątek od 7.00 do 15.00. Funkcję specjalisty ds. kostiumerni pełni p. Krystyna Fiter, która mając krawieckie przygotowanie zawodowe nie ogranicza się tylko do wypożyczania strojów i ich renowacji, ale również tworzy wiele nowych, barwnych kreacji dla dzieci i na potrzeby wypożyczających. Zapotrzebowanie na stroje dla dzieci dyktuje zmieniająca się stale moda, którą z kolei kształtują wyświetlane bajki i filmy w telewizji.

Z wypożyczalni strojów, w roku 2018 skorzystało 521 osób, które wypożyczyły 523 stroje i 191 akcesoriów, 18 wypożyczeń miało charakter charytatywny. Z wypożyczalni kostiumerni korzystają nie tylko mieszkańcy Cieszyna, ale także osoby z terenu całego powiatu i województwa oraz Zaolzia. Szczególną troską kostiumernia otacza stroje regionalne jako jedne z najcenniejszych wartości kultury regionalnej i tradycji. Stroje regionalne są nie tylko odnawiane, reperowane, ale również szyte nowe, dla dzieci i dorosłych. Kostiumernia nawiązuje do wspaniałej spuścizny amatorskiego ruchu teatralnego na Śląsku.

Do znaczących wydarzeń organizacyjnych, które wymagały dużego zaangażowania wielu członków Zarządu Głównego Macierzy należały:

- Zwyczajny, Sprawozdawczo-Wyborczy Walny Zjazd Delegatów Macierzy,
- „Koncert Noworoczny” w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie (cel charytatywny – dochód przeznaczany na Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego),
- spotkanie noworoczne,
- uroczystość wręczenia stypendiów macierzowych, artystycznych, pomostowych i nagród specjalnych.

Stałą pozycję i dużą renomę o charakterze międzynarodowym zyskały imprezy organizowane cyklicznie przez Zarząd Koła nr 6 „U Zduna”. Należą do nich: „XIV Koncert kolęd”, „XIV Przegląd kapel karpackich”, „XIV Bał Cieszyński”, „XIII Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego” oraz „XVII Wieczór Ondraszkowy”.

Koło nr 4 Przewodników PTTK było współorganizatorem „VIII Złazu Górskiego MZC im. W. Orszulika” oraz Ogólnopolskich Miscellaneów Przewodnickich, propagujących zarówno Macierz jak i historię Ziemi Cieszyńskiej.

Koło Macierzy w Grodźcu zorganizowało kolejny „Koncert majowy”, „Biesiadę grodziecką”, opracowało i wydało następną książkę *Grodziec i jego właściciele* w cyklu *Monografii Grodźca*.

Koło Macierzy w Strumienu, rozślawia nie tylko w Żabim Kraju tradycje historyczne, ale swoimi widowiskami oraz „Dniami Tradycji, Stroju i Pieśni Regionalnej” krzewi szacunek do bogatej przeszłości miasta i regionu. Kultuwuje tradycję stroju regionalnego, pieśni, tańców i gwary.

Nie można pominąć działalności Cieszyńskiego Klubu Hobbystów – najdłużej działającego Klubu w kraju, dzięki któremu powstały i są kontynuowane targi staroci, które pozwoliły ochronić przed zniszczeniem lub wywiezieniem za granicę wiele cennych pamiątek historycznych.

Cieszymy się z działalności Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego. Jego członkowie swoim ubiorem oraz prezentowaną bronią zwracają powszechnie zainteresowanie podczas Świąta Trzech Braci i wielu innych przedsięwzięć, a ponadto zdobywają wiele trofeów strzeleckich w kraju oraz poza granicami Polski.

Wszystkie te różnorodne działania są udanymi próbami nawiązania do chlubnej tradycji naszych przodków, zrzeszonych w Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego, walczących o polskość tej ziemi. Wysoki, profesjonalny poziom organizacyjny, uzupełniany co rok o nowe elementy i przedsięwzięcia realizowane przez Macierz, dobrze służy opinii o naszym Stowarzyszeniu, budując jej autorytet i szacunek. Macierz była i jest cenionym Stowarzyszeniem, a bycie jej aktywnym członkiem nobilituje.

4. Działalność wydawnicza

Działalność wydawnicza ograniczona była możliwościami finansowymi Zarządu Głównego, a przede wszystkim możliwościami pozyskania dotacji od sponsorów na ten cel. W roku sprawozdawczym wydane zostały przez Macierz następujące pozycje:

- *Kalendarz Cieszyński 2019*;
- *Sprawozdanie ZG MZC za rok 2017*;
- *Kalendarzyk Macierzy Ziemi Cieszyńskiej na rok 2018*;
- *Grodziec i jego właściciele* – wydana przez Koło MZC w Grodźcu.

Wszystkie wymienione pozycje, ukazały się dzięki sprawdzonemu, niezwykle życzliwemu i przychylnemu sponsorowi wydawniczych przedsięwzięć Macierzy – prezesowi zarządu drukarni OFFSETdruk i MEDIA Sp. z o.o., panu mgr. inż. Stanisławowi Stoszkowi – Członkowi Honorowemu Macierzy. Jemu zawdzięczamy również druk ozdobnych dyplomów dla Członków Honorowych Macierzy, które co roku są wręczane podczas Walnych Zjazdów Delegatów.

Kalendarz Cieszyński 2019, ukazał się dzięki pracy Kolegium Redakcyjnego, na czele którego stał Mariusz Makowski, a redaktorem technicznym jest Leszek

Pindur. w skład Kolegium Redakcyjnego wchodzi ponadto: Irena French, Marta Kawulok, Władysław Sosna i Wojciech Świąs.

Wszystkim autorom tekstów zamieszczonych w *Kalendarzu Cieszyńskim 2019* składamy serdeczne podziękowania za przygotowanie i bezpłatne przekazanych artykułów do publikacji.

Tradycyjnie, w ramach tak zwanych „egzemplarzy obowiązkowych”, wydawnictwa Macierzy wysyłamy do 15 państwowych i uniwersyteckich bibliotek. Są one dzięki temu dostępne dla czytelników w Białymstoku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Opolu, Poznaniu, Sopocie, Szczecinie, Toruniu, Warszawie i we Wrocławiu. Biblioteki Narodowa w Warszawie oraz Jagiellońska w Krakowie mają obowiązek wieczystego przechowywania tych pozycji, podczas gdy pozostałe tylko przez 15 lat. Od roku 2011 funkcjonuje umowa z „Książnicą Cieszyńską” w sprawie digitalizacji *Kalendarza Cieszyńskich*.

Kalendarz Cieszyński spełnia również ważną rolę informacyjną. Zawiera on, bowiem oprócz kalendarium, dane dotyczące Zarządu Głównego (adres, telefon, godziny pracy Biura oraz Kostiumerni), jak również informację o możliwości nabycia wydawnictw Macierzy po cenach hurtowych. Wiele egzemplarzy wydawnictw przekazujemy w formie darów dla bibliotek cieszyńskich: Miejskiej, „Książnicy Cieszyńskiej”, Biblioteki i Archiwum im. B. R. Tschamera oraz Archiwum Państwowego Oddział w Cieszynie, a także Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Szereg egzemplarzy trafia w postaci nagród dla uczestników konkursów wiedzy o regionie, konkursów gwary, względnie upominków jako wyrazy podziękowania za dobrą współpracę i okazywaną pomoc. Autorzy artykułów zamieszczonych w *Kalendarzu Cieszyńskim*, zamiast wynagrodzenia otrzymują egzemplarze autorskie.

Dziękujemy tym Kołom Macierzy, które aktywnie i to od wielu lat włączają się do sprzedaży i promocji naszych wydawnictw. Bibliotekom szkolnym oraz dyrekcjom szkół proponujemy zakupy naszych pozycji wydawniczych w Biurze Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, które można nabywać bez narzutów, po cenach hurtowych. Od wielu lat sprawdzonymi sprzedawcami naszych wydawnictw są: Księgarnia „Akrybia” (dawna Piastowska) w Cieszynie, Księgarnia Doroty i Marii Troszok w Wiśle, „Globus” w Skoczowie oraz Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy „OLZA” w Cieszynie (punkt pod ratuszem).

II. PODZIĘKOWANIA

Doroczne sprawozdanie z działalności ZG MZC jest najlepszą okazją do złożenia podziękowań sponsorom i dobroczyńcom Macierzy, których wsparcie i życzliwość pomagają nam realizować działalność statutową i organizacyjną.

Dziękujemy zatem następującym instytucjom, organizacjom, firmom, szkołom i mediom: Starostwu Powiatowemu i Urzędowi Miejskiemu w Cieszynie, Bankowi Spółdzielczemu w Cieszynie, cieszyńskim firmom: Drukarni Offsetdruk i Media sp. z o.o., ZHU Eldom Cinal – Klocek Sp. j., Muzeum Drukarstwa, Zamkowi Cieszyn, Oficynie Wydawniczej „ARKA”, Kwaciarni „Mariusz”, Firmie Komputerowej „System”. Serdeczne podziękowania kierujemy do: pani Teresy Mokrysz – właścicielki grupy firm „MOKATE”, pana Michała Bożka – właściciela firmy „USTRONIANKA”, Zakładów Mięsnych „Jan Bieleś”, państwa Hanny i Tomasza Wilczków – właścicieli sieci sklepów EUROSPAR, pani Zofii Wszolek – dyrektor Hotelu „Liburnia”, a także pani Teresy Pawłowskiej z Galerii PULS.

Wyrażamy swą wdzięczność także sponsorom prywatnym: Maciejowi Hermie, Zofii i Zbigniewowi Kajmowiczom, Stanisławowi Konopce, Wandzie Milerskiej z Czeskiego Cieszyna, Annie i Janowi Olbrychtom, Dariuszowi Orszulikowi, którzy wspierają działalność Macierzy oraz wszystkim osobom i instytucjom, które wsparły Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego.

Dziękujemy naszym członkom i sympatykom, którzy poprzez odpis 1% podatku, który wyniósł 2185,80 zł, wsparli działalność Macierzy, jako organizacji pożytku publicznego (OPP). Podziękowania kierujemy zatem do mieszkańców Bielska-Białej, Cieszyna, Jastrzębia-Zdroju, Katowic, Krakowa, Olsztyna, Warszawy i Żor.

Dziękujemy dyrekcji, gronu pedagogicznemu oraz młodzieży Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie, za możliwość zorganizowania w auli szkoły Walnego Zjazdu Delegatów Macierzy w dniu 26 maja 2018 oraz za obsługę gastronomiczną i kelnerską tej imprezy. Młodzieży tej szkoły dziękujemy również za wielokrotny udział w poczcie sztandarowym, za obsługę kelnerską imprez organizowanych przez Zarząd Główny MZC. Podziękowania kierujemy także na ręce dyrekcji i młodzieży I LO im. Antoniego Osuchowskiego w Cieszynie za pomoc w organizacji „Koncertu Noworocznego” i wolontariat młodzieży.

Słowa wdzięczności kierujemy do redakcji „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, Portalu OX.pl, i Portalu haloCieszyn.pl za opublikowane artykuły i fotoreportaże o działalności Macierzy.

Słowa serdecznego podziękowania i najwyższego uznania kierujemy do prezesów Kół, członków Zarządów Kół, członków Komisji Rewizyjnych, członków Macierzy, za udzielane wsparcie i pomoc Zarządowi Głównemu, za realizowanie celów statutowych, godne kontynuowanie szczytnych tradycji Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego, za miłość i szacunek do Ziemi Cieszyńskiej.

III DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ MACIERZY

1. Koło nr 1 MZC w Cieszynie „Centrum”

– prezes Bronisław Brudny, tel. 516-274-650

Na początku roku sprawozdawczego 2018 Koło liczyło 70 członków. w ciągu roku zasiliło go dwóch nowych członków, zrezygnowały 4 osoby, a cztery zmarły T. Kopoczek, R. Lisowska. L. Łukosz oraz E. Stefańczyk. Na koniec roku Koło liczyło 68 członków.

Za duży wkład pracy i zaangażowanie, na wniosek Zarządu Koła oraz Zarządu Głównego MZC, Walny Zjazd Delegatów przyznał godność „Członka Honorowego Macierzy” panu dr. Tadeuszowi Kani. Ponadto „Medalem Pawła Stalmacha” uhonorowano panią Zdzisławę Mielczarską, a „Złotą Odznakę Macierzy” otrzymali panowie Czesław Stuchlik i Henryk Żabicki.

Działalnością Koła nr 1 „Centrum” w Cieszynie kierował 7-osobowy Zarząd, na czele którego stoi prezes – Bronisław Brudny, zarazem wiceprezes Zarządu Głównego MZC. W 2018 roku odbyło się 11 zebrań Zarządu Koła oraz 10 zebrań ogółu członków. Zarząd Koła ustalił składkę członkowską w wysokości 25 zł/rok, w wyniku czego zebrano 955,00 zł, a z innych źródeł pozyskano 355,00 zł.

Spotkania członków i Zarządu Koła odbywały się w sali konferencyjnej „Domu Macierzy” w Cieszynie przy ul. Stalmacha 14, w każdą drugą środę miesiąca o godzinie 16.00. Połączone były z prelekcjami ciekawych ludzi. Średnia frekwencja na zebraniach wynosiła 25 osób, co stanowi dobry wynik, zważywszy na zaawansowany wiek znacznej większości członków. Zarząd kontynuował tradycję wysyłania kart z życzeniami dla członków obchodzących jubileusze swoich urodzin, co przyjmowane jest przez nich z wielką radością. Członkowie Koła pamiętają również o zmarłych i przed świętem Wszystkich Świętych, delegacja Zarządu Koła odwiedziła groby zmarłych Macierzowców, które przyozdobiono kwiatami, zniczami i plakietkami z napisem „Pamiętamy”. Delegacja Zarządu Koła uczestniczyła w spotkaniu Kół terenowych z okazji nowego roku, które miało miejsce w styczniu 2018 r. w sali GOK-u w Zebrzydowicach.

W styczniu gośćmi Koła byli turyści z Klubu Abstynentów „Familia”, którzy opowiedzieli o swoim przejściu trasy z Bieszczad do Prudnika, a obecni mogli podziwiać wiele zdjęć z tej wędrówki.

W lutym i październiku 2018 r. wysłuchano ciekawych prelekcji dr. Tadeusza Kani związanych z jubileuszem 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę.

Na kwietniowym zebraniu gościli w Kole przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji, którzy przybliżyli problemy cyberprzestrzeni, uświadamiając zagrożenia z niewłaściwego korzystania z kart płatniczych, telefonów komórkowych

i Internetu, a w maju prelekcja pt. „Pogwizdowscy policjanci”, panów C. Stuchlika i H. Pasternego, przybliżyła działalność policji w okresie międzywojennym.

W czerwcu odbyła się wycieczka do Chlebowej Chaty w Górkach Wielkich, a we wrześniu zorganizowano spotkanie plenerowe z Kołem Przewodników PTTK w ogródkach działkowych przy ul. Stawowej w Cieszynie.

W listopadzie 2018 r. prelekcję pt. „Początki niepodległości na Ziemi Cieszyńskiej” wygłosił pan Wojciech Święs pracownik Książnicy Cieszyńskiej, a także członek naszego Koła.

Grudzień – to spotkanie świąteczno-noworoczne wraz z Klubem Literackim „Nadolzie”, połączone z recytacjami wierszy, czytaniem prozy gwarowej i śpiewaniem kolęd.

Zebrania ogólne są zawsze spotkaniami otwartymi dla wszystkich chętnych, a na każdym z nich, oprócz wiodącego tematu, są śpiewane ulubione cieszyńskie pieśniczki. Atmosferę spotkań koleżeńsko-towarzyskich podkreślają serwowane napoje oraz ciasteczka. Przekazywane są bieżące informacje o działalności Macierzy, wręczane legitymacje nowym członkom. Kontynuowane jest prowadzenie od wielu lat Kroniki Koła, która stanowi swoistą pamiątkę naszej działalności.

Zarząd oraz członkowie Koła biorą aktywny udział w uroczystościach organizowanych przez miasto i powiat, w uroczystościach państwowych, w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku, a także w spotkaniach Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego w Republice Czeskiej. Wielu członków współpracuje z licznymi organizacjami i instytucjami samorządowymi. Nasi członkowie propagują idee macierzowe i z dumą podkreślają swoją przynależność. Współpracują z lokalnymi mediami „Głosem Ziemi Cieszyńskiej” i „Wiadomościami Ratuszowymi”. Liczba zakupionych publikacji – 30 sztuk, w tym *Kalendarzy Cieszyńskich 2019* – 20 sztuk.

2. Koło nr 2 MZC w Cieszynie „Mały Jaworowy” – prezes Eugeniusz Raabe, tel. 501 329 011

Na początku roku 2018 Koło liczyło 151 osób. w ciągu roku przybyło 20 osób, wystąpiło 15, a zmarły cztery: Elżbieta Matuszyńska, Barbara Zębik, Wilhelm Pieszka, Franciszek Ptak. W dniu 31 grudnia 2018 roku Koło liczyło 152 osoby.

Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym w dniu 9 marca 2018 r. został wybrany nowy Zarząd Koła, w skład którego weszli:

- Eugeniusz Raabe – prezes
- Natalia Bańczyk – I wiceprezes
- Renata Gutmajer – II wiceprezes
- Krystyna Szebesta – sekretarz
- Genowefa Koczoń – skarbnik

oraz członkowie: Grażyna Pawlita, Stanisław Chelmiński, Elżbieta Podzorny, Józef Nowakowski, Tadeusz Lorek i Aleksander Skoneczny.

Zarząd Koła ustalił wysokość składki członkowskiej 30,00 zł na rok, a kwota zebranych składek w ciągu roku wyniosła 4632,00 zł. Z innych źródeł pozyskano darowiznę w wysokości 319,00 zł.

W 2018 roku odbyło się 12 protokołowanych posiedzeń Zarządu, na których podejmowano uchwały, zbierano składki, zdawano relacje z działalności i dyskutowano o istotnych sprawach organizacji. Liczba zebrań ogółu członków Koła: 5, w tym Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze. Natomiast 25.08.2018 roku odbyło się zebranie jubileuszowe z okazji 100. rocznicy powołania R.N. Księstwa Cieszyńskiego, 100. rocznicy odzyskania niepodległości oraz 35. rocznicy powstania Koła nr 2 „Mały Jaworowy”. W ramach Koła działa 1 Sekcja – Dyskusyjny Klub Propozycji, która liczy 30 członków.

To największe Koło macierzowe nadal nie posiada swojej siedziby, w związku tym zebrania członków jak i zebrania Zarządu odbywają się w różnych lokalizacjach na terenie miasta, np. w restauracjach „Mapis” lub „Kaskada”, albo w Osiedlowym Centrum Kultury i Rekreacji czy świetlicy ogródków działkowych „Tulipan”.

W zebraniach, oprócz członków i sympatyków Koła, brali udział zaproszeni goście, m.in. z zaprzyjaźnionego Koła Macierzy Szkolnej i PZKO z Wędryni, z Zarządu Głównego MZC oraz z sąsiedniego Koła na Mnisztwie. W ostatnim zebraniu 8.12.2018 wzięła udział nowo wybrana burmistrz Cieszyna, pani Gabriela Staszkiwicz. Zebrania każdorazowo wzbogacone były występami artystycznymi (Wyższobramski Chór Kameralny, duet wokalny-gitarowy S. Broda i M. Kasztura) bądź kończyły się potańcówką. Ewenementem było zebranie przeprowadzone podczas sesji wyjazdowej na Górny Śląsk, które połączyło treści historyczno-patriotyczno-ekumeniczne z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości.

Zebrania członków połączone były z oficjalnymi uroczystościami, w czasie których nowym członkom wręczano legitymacje, a także odznaki MZC, jak również „Akty Uznania”, które otrzymali: Berta Bąk, Danuta Francuz, Genowefa Koczoń, Irena Marszałek, Józef Nowakowski, Gertruda Zielina oraz państwo Aniela i Jan Pońcowie. Godność „Członka Honorowego MZC” przyznano panu Eugeniuszowi Lorkowi na Walnym Zjeździe Delegatów w dniu 26.05.2018 r., a pana Franciszka Ptaka, Zarząd Główny MZC, uhonorował „Złotą Odznaką Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”.

Dużym wydarzeniem w życiu Koła było przyznanie uchwałą Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 27.09.2018 – Nagrody Miasta Cieszyna, prezesowi Eugeniuszowi Raabe za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, a w szczególności za działalność społeczną i samorządową, przybliżającą i promującą region oraz tradycje Śląska Cieszyńskiego, a także za realizację licznych przedsięwzięć kulturalnych na terenie miasta Cieszyna.

Niestety, na zebraniach przyszło nam przeżywać również smutne chwile, kiedy to wspominaliśmy i czciliśmy minutą ciszy zmarłych członków Koła, a także

zaprzyjaźnionych z naszym Kołem honorowych członków Macierzy, panią Rutę Lisowską, redaktora Tadeusza Kopoczka i prof. Andrzeja Farugę, który wiele serca i energii poświęcił w czasie naszego pobytu w Olsztynie.

Nasi członkowie, tak jak w poprzednich latach, włączali się w życie naszego Koła i miasta, uczestnicząc indywidualnie lub zespołowo w uroczystościach, koncertach, prelekcjach i wernisażach. Ważną rolę w działalności Koła stanowią zorganizowane przez nas wycieczki, których zorganizowaliśmy pięć:

– 19.03.2018 – 26 osób uczestniczyło w Festiwalu Ludwika van Beethovena w katowickiej siedzibie NOSPR i wysłuchało koncertu słynnej skrzypaczki Anne Sophie Mutter;

– 27.05.2018 – 61 osób wzięło udział w wycieczce do Wisły i Trójwsi;

– 25.08.2018 – 52 osoby uczestniczyły w wycieczce do Katowic, Chorzowa i Świętochłowic;

– 14–16.09.2018 – 48 osób pojechało na cudowną wycieczkę do Czeskiego Krumłowa;

– 16.11.2018 – 28 osób wzięło udział w wycieczce do Trzyńca, połączonej ze zwiedzaniem tamtejszej huty, a następnie oglądaniem meczu hokejowego w słynnej Werk Arenie.

W 2018 roku miało miejsce 11 spotkań Dyskusyjnego Klubu Propozycji „Podgórze”, które odbywały się w każdą trzecią środę miesiąca (z wyjątkiem sierpnia). Spotkania były reklamowane w „Wiadomościach Ratuszowych” i na osiedlowych tablicach ogłoszeń, a ich przebieg dokumentowały lokalne media oraz członkowie Koła. Bohaterami spotkań pt. „Zaolzie w DKP” byli przedstawiciele różnych dziedzin kultury z drugiej strony Olzy, zapraszani przez prezesa Eugeniusza Raabe.

Wykaz prelegentów i tematyka spotkań:

– styczeń – Genowefa i Zbigniew Koczoniowie – Relacja z wyprawy do Maroka;

– luty – Dana Hlupowa – Jak powstawała powieść *Blizna*;

– marzec – Stanisław Gawlik – Zaolzie w procesie odzyskiwania niepodległości;

– kwiecień – Karol Suszka – Opowieść o pracy w Polskim Teatrze w Czeskim

Cieszynie;

– maj – Karol Cieślak – „7 przystanków pamięci”;

– czerwiec – Izabela Wałaska – *Zaolzie fenomen Z*;

– lipiec – Izabela Wałaska – ciąg dalszy *Zaolzie fenomen Z*;

– wrzesień – Stefania Bojda – Mój brat Józef Golec;

– październik – Magdalena Ćmiel – Tożsamość dwóch pokoleń Zaolziaków;

– listopad – Józef Szymeczek – Stosunki polsko-czeskie w XX wieku;

– grudzień – spotkanie świąteczne stałych bywalców DKP.

Każdorazowo spotkania gromadziły średnio 30 osób.

W roku sprawozdawczym, tak jak w ubiegłych latach, odwiedziliśmy chorych członków naszego Koła. Takich wizyt było kilkanaście. Uczestnictwo członków naszego Koła w życiu społeczno-kulturalnym miasta i regionu jest doceniane

przez różne organizacje i stowarzyszenia (Rada Seniorów, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polskie Towarzystwo Ewangelickie, ogródki działkowe, koła emerytów, KGW Mnisztwo).

Członkowie Koła zakupili 25 szt. egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

3. Koło nr 3 MZC w Cieszynie przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – prezes Regina Kapała, tel. 664 413 078

Na początku roku oraz na dzień 31.12.2018 r. liczba członków Koła wynosiła 55 osób. Koło nie posiada własnej siedziby, a miejscem odbywania zebrań jest sala nr 95 w ZSEG. W ciągu roku odbyły się 2 protokołowane zebrania Zarządu Koła i 4 zebrania ogółu członków, w tym jubileuszowe z okazji 100-lecia powstania pierwszej polskiej Szkoły Handlowej, protoplasty dzisiejszego ZSEG. W ramach Koła działają dwie sekcje – Klub Seniora i Koło Miłośników Regionu.

Zarząd Koła ustalił wysokość rocznej składki członkowskiej na 2 zł. W ciągu roku zebrano 236 zł. Zakupiono 5 egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

Za duży wkład pracy w działalność Macierzy „Medalem Pawła Stalmacha” uhonorowano kol. Reginę Kapałę oraz Leszka Pindura, a „Złotą Odznakę Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” przyznano pani Aleksandrze Czajkowskiej i pani Barbarze Płusie.

Imprezy zorganizowane przez Koło i sekcje:

- styczeń – udział w imprezach organizowanych przez MZC, wystawach, spotkaniach, prelekcjach, w spotkaniu noworocznym ZG MZC Zebrzydowicach;
- maj – pomoc w zorganizowaniu Walnego Zjazdu Delegatów Macierzy;
- wrzesień – udział w uroczystościach patriotycznych z okazji 79. rocznicy wybuchu II wojny światowej (poczet sztandarowy), przygotowanie i przeprowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych historii i działalności MZC, udział w imprezie „Skarby z cieszyńskiej tróły”;
- październik – przygotowanie uczniów do Szkolnego Konkursu Wiedzy o Macierzy i jego przeprowadzenie oraz przygotowanie obchodów 100-lecia szkoły;
- listopad – udział w obchodach Święta Niepodległości (poczet sztandarowy), organizacja Dnia Patrona Szkoły, którego celem jest propagowanie tradycji, regionalizmu w ramach programu: „Znać swoje korzenie”. W tym samym dniu odbył się również Międzyszkolny Konkurs Gwary, a kilka dni później konkurs „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy”. Uczennica ZSEG – Gabriela Kielkowska zajęła w nich odpowiednio pierwsze i drugie miejsce;
- grudzień – prezentacja i sprzedaż wydawnictw macierzowych.

Klub Seniora działał zgodnie z harmonogramem, odbywały się spotkania i wyieczki. Seniorzy uczestniczyli również w imprezach organizowanych przez ZG MZC i inne Koła terenowe.

8 grudnia 2018 roku w sali koncertowej Szkoły Muzycznej w Cieszynie, odbyła się uroczysta Międzynarodowa Wieczornica poświęcona 220. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza. Spotkanie prowadziła pani Regina Kapała – prezes Koła MZC nr 3.

4. Koło nr 4 MZC w Cieszynie „Przewodnik” im. W. Orszulika – prezes Władysława Magiera, tel. 660 910 456

Na początku roku 2018 Koło liczyło 19 osób. Na koniec roku, po wstąpieniu pani Antoniny Pniok, liczba członków wynosiła 20 osób.

Zebrań Zarządu oraz członków Koła odbywały się w sali budynku przy ul. Bobreckiej 8 w Cieszynie. W roku sprawozdawczym odbyły się 4 zebrań Zarządu Koła oraz 5 zebrań ogółu członków. Ustalono wysokość rocznej składki członkowskiej na 10 zł. W ciągu roku zebrano 200 zł.

Wyróżnienia i odznaczenia przyznane członkom naszego Koła:

– „Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Województwa Śląskiego” – Władysława Magiera;

– „Złota Odznaka Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” – Władysława Magiera.

Prezes Koła Władysława Magiera została laureatką w konkursie „Kobiety (Nie) zwykle województwa śląskiego” oraz członkiem honorowym Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Cieszynie.

Imprezy organizowane przez Koło:

– 3.11.2018 r. – Zjazd Górski Macierzy Ziemi Cieszyńskiej im. W. Orszulika do schroniska w Wiśle na Kamiennym;

– prelekcje w Kołach terenowych Macierzy, m.in. w Krakowie – prowadziła prezes W. Magiera;

– spotkania promujące region na terenie i poza Śląskiem Cieszyńskim;

– felietony do „Dziennika Zachodniego” i audycje w Radiu Katowice – prezes W. Magiera.

Członkowie Koła brali udział w następujących uroczystościach i imprezach:

– rocznica poświęcona pamięci zamordowanych pod Wałką w Cieszynie (wystawienie poczty sztandarowego);

– Zjazd Przewodników Ewangelickich w Karpaczu oraz

– Pielgrzymka Przewodnicka na Jasną Górę w Częstochowie.

Ponadto współpracowaliśmy z Kołem Przewodników Beskidzkich i Terenowych w Cieszynie, a członkowie Koła zakupili 6 egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

**5. Koło nr 5 MZC w Cieszynie przy I Liceum Ogólnokształcącym
im. A. Osuchowskiego
– prezes Janusz Łukomski-Prajzner, tel. 600 898 729**

W roku sprawozdawczym 2018 liczba członków Koła wynosiła 20 osób. Zarząd Koła oraz członkowie spotykają się w wyznaczonej sali LO im A. Osuchowskiego w Cieszynie. W 2018 r odbyły się 2 zebrania Zarządu Koła oraz 2 zebrania ogółu członków. Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 2,00 zł, łącznie zebrano kwotę 40,00 zł.

Działalność Koła skupiała się, tak jak w latach poprzednich, na dalszym propagowaniu treści regionalnych w nauczaniu poszczególnych przedmiotów i w działalności wychowawczej. Oprócz odpowiedniej tematyki zajęć, głównie na lekcjach języka polskiego, historii i WOS, młodzież klas pierwszych poznawała historię naszego regionu w trakcie lekcji muzealnych w Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Młodzież klas trzecich, jak co roku, włączyła się jako wolontariusze w organizację „Koncertu Noworocznego”, organizowanego na rzecz Funduszu Stypendialnego Śląska Cieszyńskiego. Ze względu na fakt, że coraz więcej młodzieży gimnazjalnej wybiera naukę w szkołach poza powiatem, kontynuowaliśmy akcję docierania do tej młodzieży, aby zaproponować jej edukację w naszej placówce lub innych szkołach powiatu cieszyńskiego.

Szkoła wzięła udział w grze miejskiej pn. *Śladami Bohaterów # Cieszyn 1918* organizowanej przez ZG MZC w ramach obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. W grze wzięły udział dwa 4-osobowe zespoły uczniów z klasy 2c, zajmując I i III miejsce.

Kontynuowano także projekt „Karty historii” omawiający w formie plansz przygotowywanych przez młodzież najważniejsze rocznice dotyczące historii Polski i regionu. Przygotowano także wystawę fotograficzną *Mój 11 listopada*.

W maju zorganizowano w szkole niezwykle ciekawą, wzbogaconą eksponatami i zdjęciami, wystawę poświęconą patronowi szkoły – Antoniemu Osuchowskiemu, który wspierał Macierz finansowo, łożąc na jej działalność. Jesienią w szkole uczniowie przygotowali i prezentowali wystawę dotyczącą polskiego hymnu.

**6. Koło nr 6 MZC w Cieszynie „U Zduna”
– prezes Jadwiga Chlebiak, tel. 511 541 155**

Na początku 2018 roku Koło liczyło 53 członków, a w ciągu roku liczba członków zwiększyła się do 60.

Za wkład pracy w działalność macierzową „Aktami Uznania” uhonorowano Lucynę Bińczyk, Annę i Jacka Bizoniów, Krzysztofa Ciemałę, Jolantę Płonkę, Łucję Kajsturę-Wałek oraz Klaudiusza Wałka.

17 listopada 2018 roku w „Chlebowej Chacie” odbyło się Walne Sprawozdawczo-Wyborcze Zebranie Koła, na którym wybrano nowy Zarząd i Komisję Rewizyjną. w skład Zarządu weszli:

- Jadwiga Chlebik – prezes,
- Łucja Dusek-Francuz – I wiceprezes,
- Roman Rainda – II wiceprezes,
- Marcin Kamiński – sekretarz,
- Jadwiga Swakoń – skarbnik oraz

– członkowie: Jacek Bizoń, Krzysztof Ciemala, Adrian Francuz, Agnieszka Pawlitko, Iwona Rainda, Klaudiusz Wałek i Józef Wiercigroch.

Do Komisji Rewizyjnej wybrano: Alicję Wiercigroch, Lucynę Bińczyk i Łucję Kajsturę-Wałek.

Zarząd ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 30 zł, a zebrano 1320 zł. Z innych źródeł pozyskano 6642,50 zł.

Koło nie posiada stałej siedziby. Dokumentacja Koła znajduje się u sekretarza, pana Marcina Kamińskiego. W roku sprawozdawczym odbyło się 5 zebrań Zarządu Koła oraz 11 zebrań ogółu członków, w tym sprawozdawczo-wyborcze.

Imprezy zorganizowane przez Koło (w tym część zorganizowanych przy współpracy z COK „Dom Narodowy” w Cieszynie):

– 6.01.2018 r. przedstawiciele Koła nr 6 MZC wzięli udział w dorocznym, „Jubileuszowym 40. Balu Gorolskim PZKO” organizowanym w Mostach koło Jabłonkowa;

– 13.01.2018 r. – „XIV Bal Cieszyński”, od wielu lat, cieszy się dużym powodzeniem. To jest święto tańca, folkloru, tradycji i śpiewu. Bal odbył się w sali „Kasztanowego Dworu”. O regionalne klimaty zadbała Kapela „Wałasi”, a artystycznych doznań zapewnił występ ZPiT „Szmyknia” z Ostrawy;

– 21.01.2018 r. – „XIV Koncert kolęd” – na rzecz Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty. W tym roku ponownie postanowiono rozdzielić termin koncertu kolęd i balu. W koncercie wzięli udział: Zespół Regionalny „Istebna” i Chór Męski „Gorol” z Jabłonkowa;

– Na posiedzeniu Zarządu w dniu 25.01.2018 r. podsumowano „XIV Bal Cieszyński” i „XIV Koncert kolęd” oraz dyskutowano nad sprawami 2018 r.;

– 25.02.2018 r. – kulgig z Kubalonki na Stecówkę. Po przejeździe uczestnicy gościli w Kolibie na Kubalonce;

– 17.03.2018 r. – spotkanie połączone z emocjonującą rywalizacją w kregielni;

– na posiedzeniu Zarządu w dniu 12.04.2018 r. omawiano szczegóły najbliższych wydarzeń;

– 1.05.2018 r. – „majówka” u państwa Swakoniów. Spotkanie przy grillu było wzbogacone licznymi konkursami. Drużyny popisywały się śpiewem i znajomością gwary, a na zwycięzców czekały liczne nagrody;

– na posiedzeniu Zarządu w dniu 17.05.2018 r. omawiano sprawę „Dnia Tradycji...”;

– 19.05.2018 r. delegacja Koła nr 6 uczestniczyła w obchodach XX-lecia Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty;

– również 19.05.2018 r. odbyło się spotkanie w „Chacie Chlebowej” w Górkach. Zwiedzanie skansenu było połączone z pokazem wypieku i degustacją podplomyków, a następnie wszyscy zgromadzili się przy ognisku, na którym usmażono tradycyjną *wajecznicę*. Miejsce było nieprzypadkowe, gdyż Koło współpracuje z miejscowym sklepikiem pamiątkarskim, dostarczając nasze wyroby rękodzielnicze;

– 27.05.2018 r. – „XIII Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego”. Występy odbyły się na cieszyńskim rynku, gdzie od rana rozstawiono liczne stragany z rękodziełem regionalnym. Dzięki pięknej pogodzie i licznej publiczności impreza odniosła sukces, co potwierdza potrzebę jej kontynuowania;

– 20.09.2018r. – Zarząd omawiał plany imprez na jesień;

– 20.10.2018 r. – udział w wiecu historycznym z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości;

– 17.11.2018 r. – odbyło się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze na koniec 4-letniej kadencji Zarządu Koła nr 6;

– na posiedzeniu Zarządu 4.12.2018 r. omawiano organizację „XV Bału Cieszyńskiego” oraz „XV Koncertu kolęd”.

Członkowie Koła zakupili 11 wydawnictw macierzowych, w tym 6 *Kalendarzy Cieszyńskich 2019*.

7. Koło nr 8 MZC w Cieszynie „Mnisztwo”

– prezes Halina Sajdok-Żyła, tel. 698 815 844

Na początku roku sprawozdawczego 2018 Koło liczyło 32 członków, a w ciągu roku liczba ta zwiększyła się do 36 osób.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 15 zł, a kwota zebranych składek wyniosła 405,00 zł. Koło posiada własną siedzibę na ul. Słowiczej 10 w Cieszynie.

W roku sprawozdawczym zorganizowano 6 zebrań Zarządu Koła oraz 4 zebrania ogółu członków. Spotkania odbywały się w siedzibie Koła, tj. w „Domu Ludowym” w Cieszynie Mnisztwie, który jest własnością Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Za duże zaangażowanie i działalność na rzecz Koła, „Złotą Odznaką Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” uhonorowano panie Irenę Sembol i Marię Sznapkę oraz przyznano wyróżnienia – „Akty Uznania” dla 12 członków Koła.

Imprezy i uroczystości zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła:

- 5 stycznia – pieczenie kołaczy na „Koncert Noworoczny”;
- 24 stycznia – spotkanie noworoczne w Zebrydowicach;
- 25 stycznia – spotkanie noworoczne dla członków Koła;
- 29 stycznia – udział delegacji Koła w pogrzebie śp. Alojzego Haltofa;
- 2 lutego – udział delegacji Koła w pogrzebie śp. Jana Gazurka;
- 9 lutego – zabawa zorganizowana z okazji „tłustego czwartku”;
- 26 maja – udział w zwyczajnym, sprawozdawczo-wyborczym Walnym Zjeździe Delegatów MZC;
- 31 maja – tradycyjnie członkowie Koła w strojach śląskich uczestniczyli w procesji Bożego Ciała;
- 9 czerwca – biesiada w ogrodzie „Domu Ludowego”;
- 20 czerwca – udział w festynie przedszkola na Mnisztwie (pieczenie placków ziemniaczanych);
- 2 września – z okazji dożynek udział we Mszy św. żniwnej w strojach śląskich;
- 8 września – udział w festynie „Bawimy się na Podgórzu”;
- 15 września – udział w „Cieszyńskim Przekładańcu” – II Festiwalu Organizacji Pozarządowych;
- 23 września – udział w imprezie „Skarby z cieszyńskiej trówy”;
- 8 października – udział w obchodach XX-lecia Powiatu Cieszyńskiego;
- 3 listopada – udział w VIII Złazie Górskim Macierzy im. Władysława Orszulika do schroniska w Wiśle na Kamiennym;
- 1 grudnia – udział delegacji Koła w Kongresie Kobiet Kreatywnych;
- 8 grudnia – wspólna wigilijka z Kołem MZC nr 2 „Mały Jaworowy” w Cieszynie;
- 10 i 16 grudnia – tradycyjne odwiedziny seniorów, którym zostały wręczone własnoręcznie wykonane kartki świąteczne i stroiki bożonarodzeniowe.

8. Koło MZC w Drogomyślu

- prezes Jan Szeruda, tel. 33 8572370

Na początku roku Koło liczyło 25 członków. w ciągu roku wstąpiło 17 osób, a 13 osobom ponownie przywrócono członkostwo. Na dzień 31 grudnia 2018 roku liczba członków Koła wynosiła 55 osób.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 15,00 zł. Kwota zebranych składek wyniosła 630,00 zł. Koło nie posiada własnej siedziby, a miejscem zebrań jest tzw. „Sołtysówka” w Drogomyślu. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa Jana Szerudy i w „Sołtysówce”. Inne składniki majątkowe stanowiące własność Koła to: organy elektryczne, rzutnik i ekran we współwłasności z Radą Sołecką.

W roku sprawozdawczym odbyło się 6 zebrań Zarządu Koła oraz 6 zebrań ogólnych członków. W ramach Koła działają 2 sekcje: koronkarska (10 osób) i „cudów papierowych” (10 osób).

Członkowie Koła: Anna Gorgoń, Bożena Kubica i Jarosław Mazur otrzymali wyróżnienia „Zasłużony dla sołectwa Drogomyśl”.

Imprezy i uroczystości zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła i sekcje:

- 17 stycznia – spotkanie noworoczne połączone z pokazem starego i nowoczesnego sprzętu gosp. domowego – uczestniczyło 20 osób;

- 16 stycznia – spotkanie poświęcone historii Zamku Kalischów, które prowadził prelegent Jan Paweł Borowski – uczestniczyło 25 osób;

- 14 marca – spotkanie z dietetyczką nt. zasad zdrowego odżywiania – uczestniczyły 22 osoby;

- 18 kwietnia – spotkanie na temat: „Wykorzystanie ziół i kwiatów do sporządzania domowymi sposobami leków, kremów i nalewek”, które prowadziła pani Barbara Szczyпка – uczestniczyły 24 osoby;

- 1 lipca – dzień otwarty w Warsztatach Terapii Zajęciowej – zwiedzanie Zamku Kalischów w Drogomyślu oraz poczęstunek w formie szwedzkiego stołu przygotowany przez członkinię naszego Koła – uczestniczyło 50 osób;

- 2 września – w dożynkach gminnych w Pruchnej, uczestniczyło 15 osób;

- 21 listopada – spotkanie z członkami Zespołu „Tkocz” Jana Szarza z Wisły połączone z prezentacją dawnych pieśni, zwyczajów i ludowych strojów wiślańskich – uczestniczyło 30 osób;

- 19 grudnia – spotkanie oplatkowe połączone z degustacją tradycyjnych potraw wigilijnych i cieszyńskich ciasteczek przyrządzonych przez członkinię naszego Koła oraz wspólnym śpiewaniem kolęd – uczestniczyło 25 osób.

Członkami naszego Koła MZC są: przewodniczący Rady Miasta Strumienia Czesław Greń, radny gminny Jarosław Mazur, sołtys Zbigniew Podyma, członek Rady Sołectkiej Piotr Czakon.

Członkowie Koła zakupili 2 egzemplarze *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

9. Koło MZC w Gliwicach (przy Politechnice Śląskiej)

– prezes prof. dr hab. inż. Jan Kubik, tel. 77 474 37 99

adres do korespondencji: dr Marek Węglorz, tel. 502 559 976,

e-mail: marek.wenglorz@gmail.com

Na początku roku sprawozdawczego Koło liczyło 10 członków. W ciągu roku liczebność Koła nie zmieniła się.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 10 zł. W ciągu roku zebrano 100 zł. Koło nie posiada własnej siedziby, a zebrania zarządu Koła oraz członków odbywają się na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Ślą-

skiej. Dokumentacja Koła znajduje się u dr. inż. Marka Węglorza. W roku sprawozdawczym odbyły się 2 zebrania Zarządu Koła i 2 zebrania ogółu członków.

Imprezy zorganizowane przez Zarząd Koła:

– styczeń 2018 – wykład prof. J. Kubika pt. *Początki powszechnego nauczania na Śląsku Cieszyńskim*. Treść referatu: Wprowadzony w połowie XVIII w. przez cesarzową austriacką Marię Teresę powszechny obowiązek kształcenia dzieci oraz wydany przez cesarza Józefa II patent tolerancyjny z 1781 r. dały impuls do intensywnego rozwoju szkolnictwa na Śląsku Austriackim. Powstała wówczas z inicjatywy chłopów cieszyńskich sieć szkół elementarnych wyróżnia naszą małą ojczyznę. Pierwsze z tych szkół założono w 1782 r. przy zborach ewangelickich w Jaworzu i w Ligotce Kameralnej.

– kwiecień 2018 – spotkanie członków Koła z okazji Świąt Wielkanocnych. Członkowie Koła zakupili 7 egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

10. Koło MZC w Grodźcu Śląskim

– prezes Irena Skrzyżala, tel. 533 954 600, e-mail: kolozmzc@macierz-grodziec.org

Na początku roku 2018 Koło liczyło 67 członków. W ciągu roku zrezygnowały z członkostwa 3 osoby. Zmarła Stefania Leśnik. Na koniec roku 2018 liczba członków wyniosła 63 osoby.

Roczną składkę członkowską Zarząd ustalił w wysokości 30,00 zł. Za 2018 rok zebrano kwotę w wysokości 1360,00 zł. Z innych źródeł pozyskano 6350,00 zł, z czego projekt Urzędu Gminy w Jasienicy wyniósł 5350,00 zł i darowizna Banku Spółdzielczego w Jasienicy 1000,00 zł.

Koło nie posiada własnej siedziby, a zebrania Zarządu oraz członków Koła odbywają się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, w sali grodzieckiego Zamku lub strażnicy OSP. Dokumentacja Koła znajduje się u pani prezes i skarbnika.

W roku 2018 odbyło się 10 zebrań Zarządu Koła oraz 10 zebrań ogółu członków, w tym uroczyste – spotkanie z historią pn. *Macierz w hołdzie dla Niepodległej* oraz promocja wydawnictwa *Grodziec i jego właściciele*.

Zakupiono 45 publikacji macierzowych, w tym 30 *Kalendarzy Cieszyńskich 2019*.

Imprezy zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła:

– 23 lutego – w zebraniu uczestniczyli goście: przedstawiciel ZG MZC – Bronisław Brudny oraz Dyrektor ZSP w Grodźcu – Jolanta Tomik. Prezes Zarządu Koła Irena Skrzyżala przedstawiła obszernie sprawozdanie z działalności Koła za rok 2017 rok połączone z prezentacją zdjęć dokumentujących wszystkie wydarzenia minionego roku. Następnie szczegółowe sprawozdanie finansowe za 2017 r. przedstawił skarbnik – Józef Król, a sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, odczy-

tała Jadwiga Lipska. W kolejnym punkcie Irena Skrzyżala przedstawiła tematy spotkań, które się odbędą w bieżącym roku, a propozycje wycieczek przedstawił Bogusław Moczala. Podobnie jak w latach poprzednich w planie działania Koła umieszczono wydanie kolejnej części *Monografii Grodzka*, poświęconej byłym właścicielom Zamku w Grodźcu. W dalszej części zebrania w drodze głosowania wybrano delegatów na Walny Zjazd Delegatów Macierzy. Liczba uczestników – 45 osób.

– 10 marca – „Dzień Kobiet w naszym Kole”. w „Barze pod Beczką” w Grodźcu odbyło się uroczyste spotkanie członków grodzieckiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej z okazji Dnia Kobiet i Mężczyzn. Czas spotkania umiliła swoją prelekcją o refleksologii pani Anna Konderla-Zajac, która w bardzo ciekawy sposób przedstawiła rezultaty leczniczego masażu, jaki wykonuje w swoim gabinecie w Grodźcu. Prelegentka przygotowała upominki dla uczestników spotkania, a kolejną atrakcją był poczęstunek przygotowany przez członkinie Koła i właścicielkę lokalu, panią Kingę Małecką. W części artystycznej jedna z członkiń Koła odczytała wiersz śp. Heleny Miklarowej pt. *Jak to naprowde w Raju było*, pochodzący z tomiku *Kwiaty z rudzickiej łąki*. Liczba uczestników: 32

– 27 kwietnia – Kwietniowe spotkanie pn. *Japonia w pigułce* było szczególne, bo tym razem swoimi wrażeniami z podróży do dalekiej Japonii podzielili się z nami, Elżbieta Wienczek, członkini naszego Koła i jej mąż Andrzej. Z kraju kwitnącej wiśni przywieźli wiele zdjęć i wspomnień, które przedstawili w bardzo ciekawy sposób. W Japonii na każdym kroku nowoczesność spleta się z historią. Ogromna odmienność kulturowa, zachowania, niezwykła uprzejmość Japończyków są dla nas zaskakujące, a uwagę przykuwa też niezwykła czystość na ulicach, harmonia i spokój, pomimo przewijających się tłumów. Ciekawostką i ułatwieniem dla turystów w barach i restauracjach jest specjalne menu, gdzie obok japońskich nazw przygotowane są potrawy... z plastiku. Mają one za zadanie pomóc zorientować się klientowi, jak będzie wyglądało jego zamówienie na talerzu. Liczba uczestników – 38.

– 12 maja – Wycieczka do zamku w Mosznej. Tym razem wyruszyliśmy zwiedzić kilka miejsc na Opolszczyźnie. Głównym celem naszego zwiedzania był zamek w Mosznej. Po drodze zajrzeliśmy do skansenu – Muzeum Wsi Opolskiej. Spacerując wąskimi ścieżkami, wśród starych, krytych słomą chat, młyna wodnego, wiatraków, stodół, spichlerzy oraz pradawnego, wiejskiego kościółka mogliśmy poczuć się jak w dawnym wiejskim siole i wyobrazić sobie, jak żyli i mieszkali nasi pradziadowie. Kilkadziesiąt kilometrów dalej, w miejscowości Biała, czekała na nas całkiem inna atrakcja, dzięki której „przenieśliśmy się w czasie” o trzy wieki do przodu. Nowoczesna Wytwórnia Wód Mineralnych i Napojów „Ustronianka” w Białej to główny zakład, do zwiedzenia którego zaprosił nas sam Michał Bożek.

Wkrótce z niewielkiego wzniesieniu zobaczyliśmy zamek w Mosznej z przylegającym do niego przepięknym ogrodem, pełnym kwitnących azalii i rododendro-

nów. Żał tylko, że wnętrza zamku podczas II wojny światowej zostały splądrowane i zniszczone przez żołnierzy Armii Czerwonej. Na koniec wycieczki zaplanowany został wyjazd na Górę św. Anny i zwiedzenie znajdującego się tam sanktuarium. Pogoda tego dnia dopisała, humory uczestników wycieczki także, więc w radosnym nastroju, z niezawodnym przewodnikiem Bogusławem Moczalą, szczęśliwie wróciliśmy wieczorem do domu. Liczba uczestników: 45.

– 19 maja – „Aby tradycji stało się zadość”. Zielone Świątki, czyli Święto Zesłania Ducha Świętego to święto kościelne, jedno z najstarszych i zarazem największych świąt chrześcijańskich. Przypadają na niedzielę i poniedziałek pięćdziesiąt dni po Świętach Wielkanocnych, w okresie największego rozkwitu roślin i pełni wiosny. W całym kraju obchodzone są niezwykle uroczyste i w zależności od regionu towarzyszą im różnorakie obrzędy. Na Śląsku Cieszyńskim to głównie wspólne smażenie *wajecznicy*. Członkowie Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Grodźcu dbają o to, by dawne zwyczaje i obrzędy nie zostały zapomniane. Toteż co roku o tej porze wraz z grupą pszczelarzy spotykamy się na Zagórze, w letnim ogródku „Baru pod Lasem” państwa Greniów. Pyszna *wajecznica* na wędzonce i ze szczypiorkiem, znakomity smalec, ogórki kiszzone a także coś rozweselającego wszystkich wprawiły w dobry nastrój. Liczba uczestników – 32 osoby.

– 15 czerwca – Temat spotkania: *W krainie kangurów i Aborygenów*. Zanim udaliśmy się w tę daleką, wirtualną podróż uczniowie ZSP w Grodźcu zaprezentowali nam, program satyryczny w naszej gwarze. Rozbawiły nas wielce zarówno scenka w wykonaniu trzech *paniczek* – Angeliki Moczalą, Karoliny Pośpiech i Oskara Maciejewskiego, jak również pięknie deklamowany przez Kubę Westermanna wiersz Heleny Miklarowej *Jak to naprowde w Raju było*, a następnie w wykonaniu Filipa Kamińskiego – wiersz Juliana Tuwima *Pan Hilary*.

Później o swojej podróży życia, okraszanej wspaniałymi fotografiami opowiedział nam Edward Krysta. Zwiedziliśmy zatem czynne i nieczynne kopalnie złota, opali i rud żelaza. Podziwialiśmy piękne utwory skalne, zwiedziliśmy miasteczko Alice Springs, zwane sercem Australii, byliśmy w mieście poławiaczy pereł. Przeżywaliśmy burze piaskowe i pożary buszu, wspaniałe wschody i zachody słońca, pobyt w podziemnym miasteczku Coober Pedy. Poznaliśmy urzekające piękno tamtejszej fauny i flory oraz trudnych do wyobrażenia bezkresów Australii. W tym bardzo ciekawym spotkaniu uczestniczyło 41 osób.

– 4 sierpnia – Upalne, sobotnie przedpołudnie, 4 sierpnia spędziliśmy w Tradycyjnej Zagrodzie Rolnej, w niedalekich Ochabach. W pięknie zrekonstruowanych zabudowaniach gospodarskich podziwialiśmy zgromadzone przez lata, przez rodzinę Bieńków eksponaty, stare, starsze i najstarsze. Przewodnikiem był sam gospodarz, wieloletni sołtys Ochab i radny Gminy Skoczów pan Maciej Bieniek. Miło było wrócić pamięcią do lat szkolnych w – zorganizowanej na piętrze stoły – klasie, z drewnianymi ławkami, inkaustem i piórem z dawno zapomnianej stalówką. Ze wzruszeniem oglądaliśmy przedmioty codziennego użytku, sprzę-

ty gospodarstwa domowego, zegary, pralki, żelazka, naczynia itp. Zgromadzone eksponaty są żywym dowodem rozwoju cywilizacyjnego polskiej wsi, a pracę na kołowrotku zaprezentował nam nasz kolega Józek Król. Na koniec podane przez gospodynię placki ziemniaczane z *wyrzoscami* smakowały wspaniale, podobnie jak drożdżowa *buchta*. Liczba uczestników – 21 osób.

– 15 września – Wycieczka do Katowic. Kolejnym miejscem na mapie naszych krajoznawczych wypadów była stolica naszego województwa. Najpierw była prelekcja pana Janusza Gańczarczyka o historii miejsc, które przyszło nam zobaczyć, a potem naszym oczom ukazały się kolejno: Giszowiec, Nikiszowiec i Katowicka Strefa Kultury. Osiedle Giszowiec w Katowicach to unikatowa na skalę europejską kolonia robotnicza, zbudowana w latach 1906–1910 dla pracowników kopalni „Giesche” (później „Wieczorek”). Projekt osiedla wykonali architekci z Berlina Emil Georg Zillmann, którzy zrealizowali tu ideał „miasta – ogrodu”, w którym pochodzący na ogół ze wsi górnicy mieli czuć się jak u siebie w domu. Stały tu wówczas najczęściej dwurodzinne parterowe domy mieszkalne, przy nich ogródki i ubikacje, a na ulicach – hydranty. Mieszkańcom służyły: gospoda, fabryka lodu, piekarnie, sklepy, kantyna, jadalnia, łaźnia, pralnia czy magiel. Kursowała tu nawet darmowa kolejka wąskotorowa, zwana „Balkan Ekspres”. W latach 70. ub. wieku 2/3 tej unikatowej zabudowy wyburzono (co stało się kanwą filmu Kazimierza Kutza *Paciorki jednego różańca*) i zbudowano Osiedle Stanisława Staszica.

Nikiszowiec – zabytkowa zabudowa mieszkaniowa osiedla w Nikiszowcu powstała także według projektu Georga i Emila Zillmannów. W osiedlu poszczególne domy mieszkalne (trzykondygnacyjne o 12 mieszkaniach) łączone są w zamknięte pierścieniowo bloki, których jest 9. W podwórzach znajdowały się pomieszczenia gospodarcze: chlewiki, komórki i piec do wypieku chleba. Typowe mieszkanie składało się z 2 pokoi z kuchnią i miało powierzchnię około 63 m². Oba osiedla zostały opisane przez Małgorzatę Szejnert w książce *Czarny ogród*, a od 14 stycznia 2011 Nikiszowiec jest zasłużenie Pomnikiem Historii. Następnie zwiedziliśmy Muzeum Śląskie w Katowicach, Katowicką Strefę Kultury. Zobaczyliśmy siedzibę Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, spacerowaliśmy po dachu Międzynarodowego Centrum Kongresowego, podziwialiśmy wspaniale odnowiony „Spodek”, a z Tarasu Widokowego, usytuowanego w szybie D. Kopalni „Katowice”, podziwialiśmy panoramę już rozświetlonego wrześniowym słońcem miasta. Liczba uczestników – 41 osób.

– 23 listopada – w *hołdzie Niepodległej*. Uroczyste spotkanie z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości, które odbyło się 23 listopada w ZSP, zgromadziło członków Koła MZC w Grodźcu i zaproszonych gości w osobach pani prezes ZG Macieży – Marty Kawulok, wójta gminy – Janusza Pierzyny, Michała Bożka, Mariusza Makowskiego, ks. Andrzeja Krzykowskiego i innych. Panie Jolanta Tomik, dyrektorka szkoły i Irena Skrzyżala przywitały wszystkich zebranych. Uczniowie szkoły zaprezentowali program artystyczny przedstawiający naszą trudną drogę do wolności

oraz najbardziej zasłużone dla wolności postaci. Na koniec wszyscy obecni na sali uroczystie odśpiewali cztery zwrotki Mazurka Dąbrowskiego. Po występie dzieci, prezes ZG Macierzy pani Marta Kawulok wręczyła Janinie Gaździe, Marii Pieczorze oraz Stanisławowi Cebulakowi „Akty Uznania” przyznane przez Zarząd Główny Macierzy za aktywną działalność na rzecz Koła. W kolejnej części spotkania, multimedialną prezentację pt. *Cieszyniaków droga do niepodległości* przedstawiła Irena Skrzyżala. Zebrani obejrzeni archiwalne dokumenty i zdjęcia przybliżające ducha tamtych dni. W obchody 100-lecia odzyskania niepodległości wpisało się wydanie przez Koło MZC w Grodźcu kolejnej części *Monografii... zatytułowanej Grodziec i jego właściciele*. Autorami poszczególnych rozdziałów są: Waław Gojniczek, Józef Król, Mariusz Makowski i Jerzy Polak. W publikacji opisano losy Zamku i właścicieli dóbr grodzieckich do 1939 roku. Wydana w kolorze, zawiera wiele ciekawych zdjęć i rycin. Prezentowana przez Józefa Króla, nowa książka była także okazją do przypomnienia wszystkich poprzednich publikacji Koła. Publikacja mogła zostać wydana dzięki finansowemu wsparciu Gminy Jasienica. Wójt Gminy Jasienica Janusz Pierzyna podziękował za zaproszenie na spotkanie i zrelacjonował postęp prac nad projektem Jasienicki Kurort Zamkowy, który mieszkańcom Grodźca przyniesie sporo korzyści i da nowe perspektywy rozwoju. Liczba uczestników – 85 osób.

– 13 grudnia – „Wigilijka”. Już po raz 10. spotkaliśmy się w okresie przedświątecznym, w „Barze pod Beczką” w Grodźcu, by wspólnie przeżyć przedświąteczne chwile, by złożyć sobie życzenia, zaśpiewać kolędy. Świąteczną atmosferę podkreślił piękny wystrój lokalu, okolicznościowa muzyka i – jak zwykle – radośni uczestnicy wieczoru. W tym roku powędrowaliśmy wirtualnie do Ziemi Świętej, kolebki chrześcijaństwa, a to za sprawą przygotowanej, przez uczestników pielgrzymki – pana Benedykta Samola, członka naszego Koła i jego wnuka Nikodema Wojtonia – prezentacji multimedialnej. Było wiele ciekawych fragmentów z historii chrześcijaństwa, od jego zarania, fakty i refleksje z dnia dzisiejszego. Usłyszeliśmy barwnie opowiedzianą historię sprzed ponad 2000 lat, zilustrowaną współczesnymi pamiątkami z tego okresu. Byliśmy w Grocie Narodzenia w Betlejem i przy Ścianie Płaczu w Jerozolimie, w Nazarecie i na Wzgórzach Golan. Obejrzeliliśmy współczesny Tel Awiw, historyczne ruiny Haify i Cezarei. Usłyszeliśmy o trudnej współczesności tego regionu, którego jednym z symboli jest mur bezpieczeństwa, budowany od 2002 roku przez Izrael wzdłuż linii demarkacyjnej. Murem otoczone jest m.in. od północy i zachodu miasto Betlejem. Nie sposób w kilku zdaniach opisać tego, co dane nam było zobaczyć i usłyszeć, dlatego dziękując prelegentom za ich opowieść, umówiliśmy się na kolejne spotkanie, tym razem w okresie Wielkiej Nocy. Liczba uczestników – 40.

11. Koło MZC w Istebnej im. Karola Szmeka – prezes Michał Kawulok, tel. 512 543 743

Na początku roku 2018 liczba członków Koła wynosiła 14 osób i w ciągu roku nie uległa zmianie. Koło MZC nie posiada własnej siedziby, a zebrania Zarządu oraz członków odbywają się w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej.

W roku 2018 odbyły się 2 zebrania Zarządu Koła oraz 2 zebrania ogółu członków. Dokumentacja Koła znajduje się w domu byłego prezesa Koła – Piotra Majeranowskiego.

Koło w Istebnej zbiera składkę wyłącznie na określone, bieżące potrzeby. Nie ma stałej składki, a raz w roku przekazuje 50 zł na konto Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Imprezy zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła:

W dniu 28 grudnia zorganizowano dla członków Koła spotkanie opłatkowe w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej. Piotr Majeranowski przygotował materiały dotyczące ufundowania przez mieszkańców Istebnej tablicy pamięci ks. Józefa Londzina dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Istebnej w związku z faktem przenosin siedziby szkoły. Obecnie Koło Macierzy w Istebnej pertraktuje z dyrekcją SP1 w sprawie nowej lokalizacji tablicy.

Piotr Majeranowski udostępnia dokumentację i materiały Koła Macierzy w Istebnej osobom piszącym artykuły do *Kalendarza z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa*.

Zarząd Koła dba o dobre relacje ze starszymi członkami Koła. Zakupiono 3 egzemplarze *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

12. Koło MZC w Kaczycach przy Zespole Szkół im. Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego – prezes Janusz Sikora, tel. 32 469 42 22

Na początku roku 2018 Koło liczyło 20 członków i w ciągu roku liczba ta nie uległa zmianie. Zarząd Koła ustalił wysokość rocznej składki członkowskiej w wysokości 1 zł. W ciągu roku zebrano 20 zł.

Koło nie posiada własnej siedziby, a miejscem zebrań Zarządu Koła oraz członków jest Szkoła Podstawowa w Kaczycach. Dokumentacja Koła znajduje się u sekretarza Koła, pani Ewy Dronia.

W roku sprawozdawczym odbyło się 1 zebranie Zarządu Koła i 1 zebranie ogółu członków.

Głównymi elementami działalności Koła było przygotowanie uczniów do konkursów gwarowych. W Transgranicznym Konkursie Gwarowym w Pierścu „Tu sóm moji korzynie” Karolina Dynek zajęła i miejsce, a Marcin Sitek zdobył wyróżnienie.

W Konkursie Gwarowym w Kończycach Małych „Rzódzimy po naszymu” (maj 2018 r.) uczennice Martyna Śmieja i Karolina Dynek zdobyły (w swoich kategoriach) I miejsce, a Marcin Sitek – III miejsce.

W dniu 7 stycznia 2019 Zarząd Główny MZC na wniosek Zarządu Koła MZC w Kaczycach, podjął Uchwałę nr 1/19 w sprawie rozwiązania tego Koła z dniem 10 grudnia 2018 roku.

13. Koło MZC w Krakowie

– prezes Barbara Krop, tel. 12 411 81 81

Na początku roku liczba członków Koła wynosiła 30 członków. W ciągu roku zrezygnowały 3 osoby, 3 osoby zawiesiły członkostwo, a zmarł Stanisław Paradowski. Na koniec roku liczba członków Koła wyniosła – 23 osoby.

Zarząd Koła ustalił wysokość rocznej składki członkowskiej 24 zł. Kwota zebranych składek w ciągu roku wyniosła 117 zł.

W roku sprawozdawczym 2018 odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze podsumowujące 4-letnią kadencję pracy Zarządu Koła, wybranego w 2014 roku. Dwie osoby pełniące dotychczas funkcje zastępcy prezesa i skarbnika Koła ze względu na stan zdrowia zrezygnowały z kandydowania do nowego Zarządu. Skład nowego Zarządu Koła, wybranego przez ogólne zebranie członków przedstawia się następująco:

– Barbara Krop	– prezes,
– Elżbieta Ueberle	– wiceprezes,
– Wanda Hankus	– sekretarz,
– Stefania Pacewicz	– skarbnik.

Koło nie posiada własnej siedziby. Spotkania odbywają się w Klubie Seniora przy Parafii Ewangelickiej przy ul. Grodzkiej 62. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa i skarbnika Koła.

W 2018 roku odbyło się 6 zebrań Zarządu Koła oraz 7 zebrań ogółu członków. Dwóch członków Koła uczestniczyło w Walnym Zjeździe Delegatów – 23 maja 2018 r., podczas którego „Złotą Odznaką Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” uhonorowano Marię Król oraz Stefanię Pacewicz.

Imprezy zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła:

- spotkanie noworoczno-opłatkowe;
- „śledziówka” – na zakończenie karnawału;
- spotkanie poświęcone wspomnieniom z wakacyjnych wycieczek.

Członkowie Koła utrzymują kontakty z Zaolziem. Liczba zakupionych *Kalendarzy Cieszyńskich 2019* – 12 sztuk.

Terminy zebrań uzgadniane są z Parafią i pozostają bez zmian w stosunku do roku ubiegłego. Zebrania są otwarte dla sympatyków Koła zainteresowanych tematyką spotkań. Podstawą doboru tematyki zebrań ogólnych był statut Towarzystwa, bieżące wydarzenia rocznicowe o charakterze państwowym i regionalnym, a także tematy uwzględniające sugestie członków Koła, którzy chętnie wracali do korzeni i swojej młodości, którą zostawili na cieszyńskich szlakach.

Wielkie świętowanie państwowe, związane z 100. rocznicą odzyskania niepodległości uczciliśmy wspomnieniami członków Koła i relacją z uroczystości cieszyńskich, poświęconych 100-leciu walki o niepodległość Polski. O dowodach patriotycznego zaangażowania ludzi Śląska Cieszyńskiego mówiła zaproszona przez nas Władysława Magiera, obrazując udział kobiet w walce o wolność ziemi śląskiej.

Wrześniowe spotkanie dotyczyło wydarzeń związanych z II wojną światową. Materiał do dyskusji przygotował dr Henryk Kotarski, historyk, pasjonat i dokumentalista, a także konserwator własnego archiwum map i dokumentów. Poruszony przez niego temat dotyczył sytuacji politycznej i układu sił w Europie przed II wojną światową, który stanowił ogromne zagrożenie dla Polski.

Tradycyjnie w dniu Wszystkich Świętych pamiętamy o zmarłych członkach Koła składając na ich grobach specjalnie przygotowane plakietki, jako dowód zachowanej o nich pamięci. Stały kontakt utrzymujemy także z mało sprawnym członkiem Koła, prof. Mieczysławem Cieniłą. Przekazywane mu materiały związane ze Śląskiem Cieszyńskim oraz informacje z zebrań Koła są dla niego formą uczestnictwa w życiu krakowskich Cieszyniaków.

14. Koło MZC w Strumieniu

– prezes Bronisław Świeży, tel. 608 865 069

Na początku roku 2018 Koło liczyło 65 członków. W ciągu roku zmarła p. Urszula Czerwińska i na koniec roku Koło liczyło 64 osoby. Zarząd Koła ustalił składkę członkowską w wysokości 25 zł na rok, w wyniku czego zebrano 1325 zł, a z innych źródeł pozyskano 1152,50 zł.

Koło MZC posiada własną siedzibę. Zebrania odbywają się w sali Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Strumieniu. Dokumentacja Koła znajduje się w biurze Koła. Inne składniki majątkowe stanowiące własność Koła to eksponaty znajdujące się w Izbie Regionalnej w MGOK-u.

W roku sprawozdawczym odbyło się 14 zebrań Zarządu Koła oraz 6 zebrań ogółu członków.

W minionym roku członkowie naszego Koła MZC otrzymali szereg wyróżnień:

- Alojzy Gawron – Godność „Członka Honorowego MZC”;
- Krzysztof Wójtowicz – „Złotą Odznakę MZC” i „Złotą Odznakę z Brylantem PZCHiO”;

- Adam Gawron – tytuł „Zasłużony dla Miasta Strumień”;
- Anastazja Żur oraz Koło MZC w Strumieniu – tytuł „Przyjaciel Kultury”.

Imprezy zorganizowane przez Zarząd Koła:

- 10.01.2018 r. – Uroczyste spotkanie noworoczne członków i zaproszonych gości. Integracja uczestników, swobodne dyskusje, prezentacja regionalnego winzowania w okresie Bożego Narodzenia, wspólny posiłek, śpiewy i składanie życzeń.

- 4.02.2018 r. – Członkowie Koła wzięli aktywny udział w promocji książki naszego kolegi Wojciecha Kiełkowskiego *Dzieje Strumienia 1918–1945*. Wystawiono stoisko z własnymi publikacjami.

- 8.02.2018 r. – Udział delegacji Koła w pogrzebie śp. Urszuli Czerwińskiej.

- 15.03. 2018 r. – Walne Zebranie Sprawozdawcze Koła. Przedyskutowano i zatwierdzono plan pracy na 2018 r., w którym jako najważniejsze wydarzenia ujęto: kontynuację organizacji „Dnia Tradycji Stroju i Pieśniczki Regionalnej”, ufundowanie tablicy pamiątkowej poświęconej Mikołajowi Brodeckiemu założycielowi Miasta Strumień w 500. rocznicę śmierci i zorganizowanie wystawy poświęconej tej postaci.

- 2.05.2018 r. – Zorganizowano tradycyjną majową wycieczkę rowerową szlakiem starych domów i gospodarstw w Zabłociu, połączoną ze zwiedzaniem zakładu wydobywania solanki zabłockiej, a w „Chacie nad Zalewem” wycieczkę zakończono piknikiem.

- 3.06.2018 r. – w ramach „Staromiejskiej Wiosny” zorganizowano jako osobny 4-godzinny program „X Międzynarodowy Dzień Tradycji Stroju i Pieśniczki Regionalnej” z udziałem zespołów z Polski i Słowacji. Imprezę rozpoczęto korowodem ulicami miasta, następnie zaprezentowano scenkę rodzajową dawnych odwiedzin sąsiedzkich oraz występy ze śpiewem i tańcami ludowymi. Przedsięwzięcie spotkało się z dużym zainteresowaniem publiczności.

- 12.06.2018 r. – Wycieczka członków Koła „Szlakiem Brodeckiego” (Brodek, Boguszowice, Rój) w ramach przygotowania materiałów do wystawy.

- 23.06.2018 r. – Wspólnie zorganizowanie w Drogomyślu spotkania z Harcerskim Kręgiem Seniora ZHP z okazji 40-lecia powstania Kręgu „Korzenie”. Uczestniczyli instruktorzy z Zaolzia, Rybnika, Sosnowca i Hufca Ziemi Cieszyńskiej.

- 3.08.2018 r. – Wernisaż wystawy *Mikołaj Brodecki i kobiety w herbach*. Na wernisażu nagrodzono kol. Zdzisława Rusina za zwycięstwo w konkursie na makietę Strumienia. Część zaprezentowanych eksponatów powstała staraniem nieformalnej grupy „Asocjacja M&B&P-18” z Rudy Śląskiej. Analiza herbów wykazała, że tylko dwa miasta – Ruda Śląska i Strumień mogą się poszczycić wizerunkiem św. Barbary. Druga część wystawy zatytułowana *Ratusze w Polsce na widokówkach i zdjęciach*, a związana była z zakończeniem remontu strumieńskiego ratusza z 1628 r., jednego z najstarszych czynnych na Śląsku.

– 26.09.2018 r. – Wycieczka do Pewli Ślemieńskiej zorganizowana we współpracy z PKPS.

– 26.10.2018 r. – W ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania niepodległości zorganizowano w „Galerii pod Ratuszem” prezentację multimedialną *Strumieniaków droga do Polski* autorstwa Wojciecha Kiełkowskiego i oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Cieszynie.

– 11.11.2018 r. – Święto Niepodległości. W tym dniu odsłonięto, powstałą z inicjatywy i wg projektu Koła MZC, tablicę pamiątkową na ścianie odnowionego ratusza, poświęconą Mikołajowi Brodeckiemu w 500. rocznicę śmierci. Wykonanie i montaż tablicy ufundował Urząd Miejski. Natomiast podczas uroczystej sesji Rady Miasta tytuł „Zasłużony dla Miasta Strumienia” otrzymał członek naszego Koła, kolega Adam Gawron.

– Grudzień 2018 r. – Przedstawiciele Zarządu Koła odwiedzili starszych oraz Członków Honorowych MZC z życzeniami świątecznymi.

Koło MZC w Strumieniu w całym 2018 r. współpracowało z Urzędem Miasta, MGOK-iem, Radą Mieszkańców, PKPS, Towarzystwem Śpiewaczym „Lutnia” czy „Nową Formacją” poprzez wspólną organizację imprez, spotkań, wyjazdów. Efektem współpracy były artykuły i zdjęcia szeroko opisujące działalność Macierzy.

Liczba zakupionych egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019* – 10 sztuk.

15. Koło MZC Warmińsko-Mazurskie w Olsztynie

– **prezes prof. zw. dr hab. Andrzej Faruga,**

– **prezes – prof. UWM dr hab. Krzysztof Kozłowski (od grudnia 2018 r.),**
tel. 602 707 844, e-mail: kristof@uwm.edu.pl

Na początku roku 2018 liczba członków Koła wynosiła 64 osoby. W ciągu roku do Koła wstąpiły 2 osoby, zrezygnowało 7 członków, zmarło 2 członków: prof. zw. dr hab. Andrzej Faruga oraz pan Tadeusz Hinc. Na koniec roku Koło liczyło 57 członków. Członkowie zamiejscowi (10 – 600 km) – 23 osoby (38 %), w tym 1 członek za granicą (Niemcy).

Zarząd Koła ustalił składki członkowskie w dwóch wysokościach, tj. 1zł i 20 zł na rok.

W związku ze śmiercią prezesa Koła pana prof. zw. dr hab. Andrzeja Farugi, na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym w dniu 11 grudnia 2018 roku został wybrany nowy skład Zarządu Koła MZC, w skład którego weszli:

– prof. UWM dr hab. Krzysztof Kozłowski – prezes,

– mgr Stefania Jarczyk – wiceprezes,

– Maria Szczepkowska – wiceprezes (mistrz ceremonii),

– mgr inż. Jan Macura – wiceprezes,

– mgr inż. Krystyna Kozłowska – skarbnik.

Koło nie posiada własnej siedziby, a miejscem zebrań Zarządu oraz członków Koła jest klub uczelniany „Baccalarium”. Dokumentacja Koła znajduje się u sekretarza, prezesa i skarbnika.

W roku sprawozdawczym 2018 odbyło się 5 spotkań Zarządu Koła w pełnym 7 osobowym składzie oraz 6 spotkań doraźnych. Liczba zebrań ogółu członków 9, w tym 4 uroczyste oraz 1 jubileuszowe. Jeden Deleгат Koła uczestniczył w zyczajnym, sprawozdawczo-wyborczym Walnym Zjeździe Delegatów MZC w maju 2018 r.

Wyróżnienia macierzowe uzyskane przez członków Koła:

- Stefania Jarczyk, wiceprezes Koła – „Złota Odznaka Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”,
- prof. dr Stanisław Achremczyk – „Akt Uznania”,
- dr Andrzej Barzyk – „Akt Uznania”,
- Akademicki Chór im. Wiktora Wawrzyczka – „Akt Uznania”

Wyróżnienia „Aktu Uznania” nadane przez Zarząd Stowarzyszenia Absolwentów UWM otrzymali: prof. zw. dr hab. Anna Krauze, mgr inż. Krystyna Kozłowska, Maria Szczepkowska, Władysław Sacha, mgr inż. Janusz Adamus, mgr inż. Kazimierz Skupień.

Publikacje:

– prof. dr hab. Janusz Guziur – *Pozaprodukcyjne i proekologiczne walory stawów karpioowych i małych zbiorników wodnych oraz ich unikatowe znaczenie w środowisku*;

– dr Bolesław Pilarek – *w kortowskim kręgu*;

– Andrzej Faruga i Bolesław Pilarek – redaktorzy, inicjatorzy i autorzy niektórych artykułów, dotyczących Cieszyniaków w kwartalniku Stowarzyszenia Absolwentów „5 plus X” oraz informacji na stronie internetowej Stowarzyszenia www.uwm.edu.pl/stowarzyszenie.

Liczba zakupionych w Kole *Kalendarzy Cieszyńskich 2019* – 14 egzemplarzy.

Imprezy zorganizowane przez Zarząd Koła i sekcje oraz inne osiągnięcia:

1. Tradycyjnie, 12 stycznia 2018 r., członkowie W-M Koła MZC oraz przedstawiciele klubu Olsztyńscy Cieszynianie Stowarzyszenia Absolwentów UWM spotkali się na uroczystym wieczorze, zwanym „Choinką cieszyńską” w pięknej sali kominkowej klubu „Baccalarium”. Spotkanie rozpoczęte hymnem macierzowców *Płyniesz Olzo* wypełniły życzenia świąteczne i noworoczne od wielu osób i instytucji, podziękowania dla darczyńców i sponsorów oraz życzenia urodzinowe dla prezesa Koła. w dalszej części prezes przedstawił plan działań na rok 2018, szczególnie podkreślając nadchodzący jubileusz 100-lecia odzyskania niepodległości Polski i powrotu Śląska Cieszyńskiego do Macierzy oraz 35-lecia W-M Koła MZC. Część artystyczną wypełniły kolędy i inne utwory w wykonaniu pana Zygmunta Kocińskiego. Na zakończenie członkowie Koła próbowali rozmaitych regional-

nych przysmaków oraz wspominali różne zwyczaje karnawałowe, anegdoty i wykupywali dowcipami fanty.

2. W lutym minutą ciszy uczciliśmy zmarłych: mgr Danutę Warzybok, dr. Stanisława Bogdana i Bogusława Karasia. Głównym punktem zebrania było spotkanie z redaktorem Tadeuszem Śrutkowskim i promocja wydawanych przez niego od dwudziestu lat corocznych *Kalendarzy Olsztyńskich*. Redaktor przyniósł wydania historyczne, przy czym interesująco i barwnie opowiadał o swoim warsztacie dziennikarskim. W cyklu „mówiemy po naszymu” Władysław Sacha przeczytał w gwarze cieszyńskiej list od pani Teresy Waszutowej z Cisownicy do członków Koła, a także zaprosił na wykład dr Magdaleny Sachy na temat historii Kortowa. Zebranie zakończyły sprawy organizacyjne, przegląd aktualnej prasy cieszyńskiej, goleszowskiej, „Wiadomości Uniwersyteckich” i „5 plus X” Stowarzyszenia Absolwentów UWM oraz dyskusja na temat wycieczki na Śląsk Cieszyński.

3. Na spotkaniu marcowym prezes w imieniu Zarządu i kolegów złożył wszystkim paniom życzenia i drobne upominki, Uhonorowaliśmy także uroczyste naszą skarbniczkę, mgr Krystynę Kozłowską. Pani wiceprezes Stefania Jarczyk tradycyjnie przedstawiła w ramach cyklu „Ciekawostki cieszyńskie” kilka okolicznościowych informacji. Następnie przywitano nowego członka Koła – nowego pastora ewangelickiego, księdza Łukasza Stachelkę, który złożył deklarację członkowską. Dyskutowano na temat obchodów 35-lecia Warmińsko-Mazurskiego Koła MZC, a dzień obchodów ustalono na 11 października 2018 r. w siedzibie Biblioteki Uniwersyteckiej i przedstawiono także ramowy program tej uroczystości. Przedyskutowano także wnioski do Zarządu Głównego MZC w sprawie nagród i odznaczeń, a kolega redaktor Jerzy Pantak przypomniał okolicznościowym filmem sylwetkę zmarłego niedawno Bogusława Karasia, prezentując jego życiorys, rodzinę, osiągnięcia i sukcesy.

4. W kwietniu minutą ciszy uczczono zmarłego Honorowego Członka MZC, sponsora naszego koła Tadeusz Hince, założyciela i współwłaściciela firmy „Drewbud”. Odczytano wspomnienia o Nim i o Jego działalności. Następnie zaproszony gość, mgr Lech Kryszalowicz, naczelny redaktor „Wiadomości Uniwersyteckich”, wiceprezes Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego opowiedział o swoich początkach pracy w publicystyce i w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim. Przekazał też rady dla przyszłych dziennikarzy i wspominał zabawne przygody, które go spotkały podczas wieloletniej pracy na tym stanowisku. Pani Stefania Jarczyk, w cyklu „Ciekawostki cieszyńskie”, opowiedziała o rozmaitych zwyczajach wiosennych, także wielkanocnych, a prezes poczęstował wszystkich kolorowymi jajkami – pisankami, życząc radości i zdrowia z okazji Świąt Wielkanocnych.

Ustalono także wstępną listę delegatów na Walne Zebranie MZC i program wyjazdu-wycieczki.

5. W maju ustalono piknikowe spotkanie w dniu 12 czerwca w Arboretum Leśnym w Kudypach, a w ramach „Ciekawostek cieszyńskich” pani Stefania Jarczyk opowiedziała o podziemiach cieszyńskich, którymi interesowano się od dawna. Już w 1969 roku powstała grupa „kopidołów”, mająca zamiar spenetrowania lochów. W skład grupy wchodzili speleolodzy, geolodzy, pracownicy nauki, górnicy i inni, a także nasz kolega Władek Sacha, który włączył się do dyskusji i trochę więcej o tej akcji nam opowiedział. Efekty tych badań i prac budowlanych zwieńczyło, w dniu 1.X.2017 r., uroczyste otwarcie dla turystów tras podziemnych korytarzy pod Cieszynem. Pani Stefania Jarczyk poinformowała także o uruchomieniu w Cieszynie nowego węzła przesiadkowego, łączącego funkcje dworców kolejowego i autobusowego oraz o Targach Ofert Pracy, o „Cymeliach i osobliwościach w Książnicy Cieszyńskiej”. Mówiła też o festiwalu filmowym, podczas którego można było zobaczyć 100 filmów polskich, czeskich, słowackich, a także obejrzeć film *Mój Vincent* i pokaz 40 obrazów namalowanych na potrzeby tego filmu.

Profesor Janusz Guziur odniósł się do problematyki plagiatów publikowanych w czasopiśmie naukowych i różnych postaw wobec tego zjawiska. Pochwalił się także akcjami protestacyjnymi przeciw nowemu prawu wodnemu Ministerstwa Środowiska. Prof. Janusz Guziur opracował i wydał nową monografię pt. *Pozaprodukcyjne i proekologiczne walory stawów karpiowych i małych zbiorników wodnych oraz ich unikatowe znaczenie w środowisku oraz Walory historyczne, kulturowe i ekonomiczno-produkcyjne użyteczności stawów i metody zarybiania, hodowli – kontrola i edukacja*.

Prezes poinformował o programie październikowego jubileuszu 35-lecia W-M Koła MZC, okolicznościowej wystawie i seminarium w Bibliotece Uniwersyteckiej. Pani Maria Bentkowska zaprosiła do obejrzenia kolejnej, XX wystawy malarstwa, organizowanej przez Stowarzyszenie Absolwentów UWM, Klub „Olsztyńscy Cieszynianie”. Tym razem pod tytułem *Sztuka japońska i Czysta krajobrazu*.

6. W czerwcu spotkaliśmy się w plenerze, w lesie kudypskim, w gościnie u państwa Kostków, którzy w swoim domu prowadzą Warmińską Izbę Regionalną, kultywującą historię, kulturę i zwyczaje Warmii i Mazur. Wcześniej zwiedzano utworzone w Nadleśnictwie Kudypy Leśne Arboretum. Jako że było to spotkanie integracyjne naszego koła z Klubami Stowarzyszenia Absolwentów UWM „Warmia” i „Kresowiaczy”, gości było wielu i były śpiewy oraz biesiada.

7. W październiku obchodziliśmy Jubileusz 35-lecia Warmińsko-Mazurskiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej. 11 października zaproszeni goście i członkowie Koła, a także Klubu Stowarzyszenia Absolwentów UWM „Olsztyńscy Cieszynianie”, zebrali się w Sali Konferencyjnej Biblioteki Uniwersyteckiej UWM, aby uczcić 35. rocznicę założenia Koła MZC w Olsztynie. Uroczystości rozpoczęto od zaśpiewania hymnu Macierzy *Płyniesz Olzo* oraz powitania gospodarzy obiektu – dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej, dyrektora dr Scholastyki Baran wraz z zastępcą

mgr. Przemysławem Zielińskim, a także gości, w osobach dyrygenta Chóru Akademickiego im. Wiktora Wawrzyczka – mgr. Bogusława Palińskiego, chórzystów, przedstawicieli Akademickiego Centrum Kultury, koleżanek i kolegów z WM Koła MZC.

Pani Stefania Jarczyk przedstawiła trzy powody, dla których spotkanie odbywa się w Bibliotece, a nie, jak zwykle, w klubie „Baccalarium”.

Pierwszym – była Uchwała Zarządu Głównego MZC, przyznająca w 2018 roku odznaczenia i wyróżnienia osobom ze środowiska akademickiego i WM Koła MZC. „Akty Uznania” za szczególne zaangażowanie i pracę na rzecz Macierzy otrzymali prof. Stanisław Achremczyk, Akademicki Chór im. Wiktora Wawrzyczka, dr Andrzej Barzyk, natomiast pani wiceprezes została uhonorowana przez ZG MZC „Złotą Odznaką Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”.

Przy okazji jubileuszu, również Zarząd Stowarzyszenia Absolwentów UWM uhonorował „Aktami Uznania”, a także upominkiem w postaci książki pt. *W kortowskim kręgu* pod redakcją dr. Bolesława Pilarka, kilka najbardziej zasłużonych osób: Krystynę Kozłowską, Annę Krauze, Marię Szczepkowską, Władysława Sachę, Janusza Adamusa i Kazimierza Skupienia.

Drugim powodem spotkania było 100-lecie odzyskania niepodległości Polski i powrotu Śląska Cieszyńskiego do Macierzy. Z tej okazji kolega Janusz Adamus wygłosił referat, w którym naświetlił uwarunkowania i sytuację polityczną na Śląsku Cieszyńskim w okresie I wojny światowej oraz historyczny opis wydarzeń w latach 1914–1920 w tym regionie, ze szczególnym wspomnieniem zasłużonych postaci. Temat został także zilustrowany wystawą okolicznościową *Śląsk Cieszyński zrywa okowy*, przygotowaną przez Klub „Olsztyńscy Cieszynianie”. Prezentuje ona, oprócz krótkiego kalendarium wydarzeń lat 1918–1920, archiwalne fotografie, opatrzone krótkimi informacjami, a także mapę, wiadomości turystyczne i flagę Śląska Cieszyńskiego.

Trzecim, a zarazem najbardziej miłym punktem uroczystości było uczczenie jubileuszu 35-lecia powstania w Olsztynie WM Koła MZC. Wspomnienia ze spotkania założycielskiego WM Koła MZC w Domu Polskim w dniu 23.10.1983 r. opowiedziała zebranych pani Danuta Siwińska-Rutkiewicz, jedna z 15 osób, które były w gronie założycieli. Byli to głównie profesorowie i absolwenci Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie. Obecnie grupę założycieli stanowią Prezes Honorowy, prof. Janusz Guziur, mgr inż. Krystyna Kozłowska, inż. Danuta Siwińska-Rutkiewicz.

Pani wiceprezes Stefania Jarczyk podsumowała ostatnie pięciolecie działalności Koła, ale wcześniej przypomniała niektóre fakty historyczne, dotyczące Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, dawniej Macierzy Szkolnej dla Śląska Cieszyńskiego, która to organizacja powstała w 1885 roku. Najstarszą była Macierz Szkolna, założona we Lwowie z inicjatywy Józefa Ignacego Kraszewskiego, a w Warszawie dopiero w 1902 r. powołano Polską Macierz Szkolną, której przewodzili Henryk Sien-

kiewicz, Antoni Osuchowski i inni. Celem Macierzy było budzenie świadomości narodowej, zakładanie szkół, placówek kulturalnych, chórów i zespołów teatralnych oraz krzewienie wiedzy i historii o polskiej i śląskiej kulturze. Obecnie celem działalności WM Koła MZC i Klubu „Olsztyńscy Cieszynianie” jest budzenie umiłowania ziemi cieszyńskiej i warmińsko-mazurskiej, ocalenie od zapomnienia dorobku pokoleń cieszyńskich, zasłużonych w repolonizacji działdowszczyzny w latach dwudziestych ubiegłego wieku, pamiętanie o twórcach pierwszej uczelni w Olsztynie – WSR, a także WSP, rozwijanie wiedzy o rodzinnym regionie i krzewienie kultury. Macierzowcy spotykają się w każdy drugi wtorek miesiąca w klubie „Baccalarium” UWM. Tradycyjnie organizowane są cieszyńskie „wigilijki”, choinki noworoczne, majówki i benefisy urodzinowe, omawiane są cykle „ciekawostki regionalne”, „mówimy po naszymu”, prezentowane są życiorysy działaczy kultury, itp. Organizowane są wyjazdy na Walne Zebrania w Cieszynie, dyskusje nad ważnymi wydawnictwami i wydarzeniami, przyjmowane są gościnnie wycieczki zaprzyjaźnionych kół macierzowych, prowadzona jest współpraca między szkołami cieszyńskimi a uczelnią UWM, w formie warsztatów edukacyjnych oraz wiele innych form działalności.

Informacje o działalności WM Koła MZC i Klubu „Olsztyńscy Cieszynianie” są prezentowane na łamach czasopisma „5 plus X”, a także na stronie internetowej Stowarzyszenia Absolwentów UWM.

Pani wiceprezes Stefania Jarczyk serdecznie podziękowała koleżankom z Zarządu, szczególnie pani Krystynie Kozłowskiej – skarbnicze, za prowadzenie finansów Koła, Marii Szczepkowskiej za organizację kulinarną naszych spotkań i Marii Bentkowskiej za przygotowywanie comiesięcznych wystaw malarskich, fotograficznych i innych, pokazujących twórczość absolwentów UWM, gości, studentów oraz pracowników uczelni. Szczególnie gorąco dziękowała prezesowi Koła, prof. Andrzejowi Farudze, za wszelkie pomysły, rady, wytyczne do pracy Zarządu Koła i przekazała serdeczne życzenia, aby mógł powrócić w zdrowiu do grona Macierzowców. Uroczystość zakończyła się poczęstunkiem i koncertem pana Zygmunta Kocińskiego.

8. W listopadzie, na pierwszym, po uroczystościach pogrzebowych, zebraniu, na którym pożegnaliśmy śp. Profesora zw. dr. hab. Andrzeja Farugę, dr. h.c., całość obrad poświęcono na uczczenie Jego pamięci. Dr Bolesław Pilarek wygłosił wspomnienie o Prezesie, Jego życiorys, wybitne osiągnięcia naukowe, drogę zawodową, działalność dydaktyczną i organizacyjną na Jego macierzystym Wydziale, w Senacie i w innych placówkach naukowo-dydaktycznych, także towarzystwach naukowych, organizacjach i związkach społecznych. Podkreślał jego wybitne umiejętności organizacyjne, niezwykłą pracowitość, przemyślane i liczne inicjatywy, ogromną życzliwość i serdeczność dla ludzi, z którymi się stykał na swojej drodze życiowej. Dr Bolesław Pilarek skupił się też na opisie uroczystości pogrzebowych, podkreślając udział w nich delegacji z Cieszyna. Ceremonię pożegnania

akademickiego profesora Andrzeja Farugi rozpoczęło wprowadzeniem pocztów sztandarowych: naszej Alma Mater – Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Przy muzyce płynącej z głośników, hołd zmarłemu oddali pracownicy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Wartość honorową pełnili pracownicy Katedry Drobniarstwa, przedstawiciele Rady Wydziału Zootechnicznego i Senat Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Mowy pożegnalne wygłosili: prof. dr hab. Jan Jankowski, kierownik Katedry Drobniarstwa UWM w Olsztynie, prof. dr hab. Urszula Czarnik, dziekan Wydziału Bioinżynierii Zwierząt, prof. dr hab. Marek Adamski, dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczo-Technologicznego w Bydgoszczy (w imieniu dziekanów wydziałów kształcących na kierunku zootechnika), Henryk Franek, członek Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej i prezes Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Zebrzydowicach, Danuta Macura z Kombinatoru Rolnego w Goleszowie i Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Cisownicy, prof. dr hab. Jan Niemiec, reprezentant Zarządu Polskiego Oddziału Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobniarskiej, w imieniu Senatu i całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie Zmarłego pożegnał J.M. Rektor, prof. dr hab. Ryszard Górecki. Prochy śp. Profesora zw. dr. hab. Andrzeja Farugi, dr. h.c. spoczęły w Alei Zasłużonych cmentarza komunalnego w Olsztynie.

Zmarłego pożegnali: dr inż. Bolesław Pilarek, i zastępca prezesa zarządu Stowarzyszenia Absolwentów UWM, mgr inż. Ryszard Dobek, kolega z rocznika studiów Zmarłego, prof. dr hab. Janusz Guziur, Honorowy Prezes Warmińsko-Mazurskiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Franciszek Grygierek, przewodniczący Rady Gminy w Zebrzydowicach, dr inż. Piotr Grzymowicz, prezydent Olsztyna, a także, prof. Antoni Jarczyk, Kazimierz Skupień i inni.

9. Zebranie w dniu 11 grudnia 2018 r. składało się z dwóch części: I – sprawozdawczo-wyborczej i II – spotkania wigilijnego.

W ramach Walnego Sprawozdawczo-Wyborczego Zebrania Warmińsko-Mazurskiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej sprawozdanie roczne za rok 2018 przedstawiła wiceprezes Stefania Jarczyk. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej przedstawił dr Ryszard Pałach. Następnie przeprowadzono głosowania nad przyjęciem sprawozdań i udzieleniem absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Kolejnym punktem obrad były wybory nowych władz Koła. W skład nowego Zarządu weszli: Stefania Jarczyk, Krystyna Kozłowska, Krzysztof Kozłowski, Jan Macura i Maria Szczepkowska. W drodze kolejnego głosowania w skład Komisji Rewizyjnej weszli: Maria Brudny, Ryszard Pałach i Irena Szymczuk. Profesor Krzysztof Kozłowski został nowym Prezesem WM Koła MZC.

Drugą część zebrania wypełniły świąteczne życzenia, dzielenie się opłatkiem i piękna homilia pastora Łukasza Stachelka oraz kolacja wigilijna przy dźwiękach kolęd i świątecznych utworów.

16. Koło MZC w Warszawie

– prezes Aleksandra Bernacka Frankowska, tel. 22 822 39 47

Na początku roku 2018 Koło liczyło 25 członków. W ciągu roku do Koła wstąpiły dwie osoby, zmarły również dwie osoby – panie Maria Niedoba oraz Stefan Steller. Na koniec roku Koło liczyło 25 członków.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 40–50 zł, a kwota zebranych składek wyniosła 920 zł.

Koło nie posiada własnej siedziby. Zebrania Zarządu oraz członków Koła odbywają się na terenie Parafii Ewangelicko-Augsburskiej, przy placu Unii Lubelskiej 2A. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 zebrania Zarządu Koła, 8 zebrań ogółu członków oraz dwa wyjazdy: plenerowe w Magdalence – 20 czerwca i wycieczka do Muzeum Fryderyka Chopina – 21 listopada.

Członkowie naszego Koła otrzymali następujące nagrody i wyróżnienia:

- Janina Gajda – „Medal Pawła Stalmacha”;
- Paweł Berek – „Złotą Odznakę Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”;
- Jerzy Frankowski, Piotr Grygierczyk i Kazimierz Starzyk – „Akty Uznania”.

Nasze Koło współpracuje z PZKO na Zaolziu, szczególnie z Janem Ryłko b. prezesem PZKO, który był naszym gościem 21.02.2018 roku. Gościliśmy również redaktor Danutę Chlup (18.04.2018), która zaprezentowała swoją książkę zatytułowaną *Blizna*.

Członkowie Koła zakupili 15 *Kalendarzy Cieszyńskich 2019*.

Imprezy i uroczystości organizowane w roku 2018 przez Zarząd Koła i ich tematyka:

– 17 stycznia – *Kalendarz Cieszyński 2018*. Wybrane artykuły w interpretacji członków Koła. Dyskusja. Gustaw Morcinek: *Noc Listopadowa w Cieszynie* i ważne słowa warte przytoczenia: ... *W nadchodzącym szarym świecie wstającego dnia listopadowego rozkrąśniała się polska chorągiew na szczycie ratuszowej wieży. Cieszyn był nasz!* – A. Bernacka-Frankowska. Kolejne artykuły, Leszek Pindur: *W stulecie polskiej Szkoły Handlowej* oraz Wojciech Świąć: *Czy pod Cieszynem istnieją lochy i podziemia* – Lidka Nowacka. Artykuł Władysławy Magiery pt. *Kobiety w Radzie Narodowej* odczytał Jerzy Frankowski.

– 21 lutego – Gościliśmy w warszawskim Kole byłego prezesa PZKO, Jana Ryłko. Polak, Zaolzianin, pełnił funkcję prezesa największej polskiej organizacji zrzeszającej Polaków w Republice Czeskiej, przez 2 kadencje – do października 2017 roku. W wyniku swojej ośmioletniej działalności pozostawił Związek bez długów i w dobrej kondycji finansowej, a jego inicjatywy, opracowane projekty, będą przy-

nosić dobre efekty przez wiele kolejnych lat. Jan Ryłko po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Warszawskim wrócił do Jabłonkowa, gdzie dotąd mieszka. Jako Polak – w ówczesnej Czechosłowacji – nie mógł znaleźć stosownej do wykształcenia pracy. Podjął ją w sklepie, by wkrótce, po upadku komunizmu rozpocząć pracę na własny rachunek. Został prywatnym przedsiębiorcą. Niebawem, w 1991 roku objął funkcję prezesa Miejscowego Koła PZKO w Jabłonkowie. Dał się poznać jako wspaniały organizator, mądry gospodarz, dobry i charyzmatyczny prezes. Po kilkunastu latach, walory jego prezesury w Jabłonkowie sprawiły, że podjął próbę zaistnienia w roli prezesa Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej, w wyniku czego w 2009 roku na tym stanowisku zastąpił dotychczasowego prezesa, pana Zygmunta Stopę.

Po 26 latach pracy w Miejscowym Kole PZKO w Jabłonkowie i Zarządzie Głównym PZKO poczuł się zmęczony, nie zawsze znajdując zrozumienie wśród różnych działaczy związkowych, także z Kongresu Polaków w R.C. Wprowadzane zmiany i regulacje nie zawsze „pasowały” do jego dotychczasowych metod zarządzania. Nie umiał się również pogodzić z obecnością we władzach polskich organizacji w R.C. byłych działaczy komunistycznego urzędu bezpieczeństwa, znanych z wielce niechlubnej działalności w latach minionych. Na XXIII Walnym Zjeździe PZKO w R.C. Jan Ryłko nie podjął ponownej próby kandydowania na stanowisko prezesa Związku. z wielką kulturą i pokorą opowiadał nam, członkom warszawskiego Koła o swoich dobrych i złych momentach w pracy dla PZKO. Z przyjemnością opowiadał także o swojej rodzinie i dorosłych dzieciach.

Dziękujemy serdecznie panu Janowi za to przemiłe spotkanie. Wspominamy je z sentymentem.

– 21 marca – Kolejny raz gościł w naszym Kole pan Jan Cofałka, autor książki pt. *Legendy sportu śląskiego*. W grudniu 2017 roku uczestniczyliśmy w jej promocji w Klubie Księgarza. Pan Jan urodził się w Rybnej (dziś Tarnowskie Góry). Od 1970 roku mieszka w Warszawie. Jest politologiem, publicystą, byłym wiceprezsem i sekretarzem generalnym Towarzystwa Przyjaciół Śląska w Warszawie, a także pracownikiem Kancelarii Sejmu i redaktorem w Wydawnictwie Sejmowym.

Od 2008 roku pisze o Ślązakach w Warszawie, o Ślązakach i Kresowiakach, a także o Ślązakach w świecie. Był inicjatorem wydania książki o Edmundzie Janu Osmańczyku, a także współinicjatorem opublikowania *Dzienników z lat 1935–1945* Jana Szczepańskiego.

Jan Miodek napisał: *Gdybym miał wskazać Ślązaka łączącego przeogromną miłość do ojczystej ziemi, wybór padłby na mojego krajana z Rybnej – Jana Cofałkę.*

Starsi czytelnicy (tacy jak my, członkowie warszawskiego Koła) po lekturze *Legend sportu śląskiego* będą z rozczuleniem wracać do wspomnień z dzieciństwa, a młodszy – przez pryzmat sportu – zobaczą ziemię śląską na szerokim tle historyczno-społecznym.

Pan Jan Cofałka ze swoistym poczuciem humoru komentował komplementy, jakie z racji wydania swojej książki o sporcie, docierały do niego z różnych środowisk. Nie ukrywał, że sprawiły mu ogromną radość i satysfakcję, a włożony wysiłek nie poszedł na marne.

– 18 kwietnia – Spotkanie autorskie z redaktorką Danutą Chlup z Zaolzia, autorką książki pt. *Blizna*.

Pani Danusia jest Polką, lecz od urodzenia mieszka w Czechach. Jej małą ojczyzną jest Zaolzie. Dziennikarka „Głosu Ludu”, a obecnie „Głosu”, mieszka z rodziną w Górnej Suchej, w spokojnym miejscu pod lasem, w którym w czasie wojny odegrały się dramatyczne wydarzenia. To one stanowią tło jej debiutanckiej powieści, która zdobyła I miejsce w VI edycji Międzynarodowego Konkursu „Literacki Debiut Roku”. Pracowała nad nią pięć lat. Powieść łączy w sobie wątki wojenne ze współczesnymi. Historia, na kanwie której powstała *Blizna*, jest autorce bardzo bliska, również poprzez koneksje rodzinne. Jako dziennikarka, miała możliwość rozmawiania z wieloma świadkami tamtych czasów, co dodatkowo uwiarygodniło fabułę powieści. W swojej książce przedstawiła tragiczne losy mieszkańców wioski Żywocice, leżącej po drugiej stronie lasu. Tam w sierpniu 1944 roku, Niemcy w perfidny sposób zamordowali 36 młodych Polaków. Na tle tych historycznych wydarzeń rozgrywiają się osobiste dramaty bohaterów książki. Poznajemy ich bliźni fizyczne i psychiczne, które mają wpływ na ich życiowe i moralne wybory.

Spotkanie w Kole było niejako promocją jej książki. Słuchaliśmy autorki z uwagą. Rozwinęła się bardzo interesująca dyskusja, tym bardziej, że niektórzy słuchacze orientowali się, gdzie leżą Żywocice, w których toczy się akcja powieści. Szczególnie pani prezes A. Bernackiej-Frankowskiej ta powieść jest bardzo bliska, bowiem urodziła się w Suchej Górnej – tuż obok lasu żywocickiego.

– 16 maja – Walne Sprawozdawcze Zebranie Warszawskiego Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Towarzystwa Miłośników Regionu.

Sprawozdanie z działalności ZG Koła wygłosiła prezes Aleksandra Bernacka-Frankowska, a sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej złożył jej przewodniczący, kol. Zbigniew Piecha. Zarząd Koła i Komisja Rewizyjna otrzymały absolutorium.

– 20 czerwca – Kolejny raz spotkaliśmy się na plenerowym Zebraniu Warszawskiego Koła MZC w Magdalence, w ogrodzie naszej koleżanki Irminy Cieślak. Jak zwykle, Zbyszek Piecha zadbał o wiktuały do grilla i zajął się przygotowaniem ich do konsumpcji. Irminka krzątała się wokół stołu i potraw. Prezes A. Bernacka-Frankowska odczytała sprawozdanie z obrad Walnego Sprawozdawczego Zjazdu Delegatów MZC, który odbył się w Cieszynie w auli Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych, w dniu 26 maja 2018 roku.

W czerwcu, pani Władzia Magiera powiadomiła nas o mającej się odbyć w Domu Spotkań z Historią, projekcji filmu pt. *Bohaterowie ze Steinu*, który przedstawia działalność członków szpiegowskiej siatki AK o nazwie „Stragan”, działającej w latach II wojny światowej na terenie Austrii, w Wiedniu.

W skład tej siatki wywiadowczej wchodził członkowie Armii Krajowej, głównie pochodzący z terenu polskiego Zaolzia oraz austriacycy antyfaszyści. Wielu z nich, na 24 dni przed zakończeniem wojny, zostało bestialsko zamordowanych przez oddział SS na terenie więzienia Krems-Stein w Dolnej Austrii. Jednym z nich był szef siatki Jan Mrózek z Wędryni. Również Maria Magnusek (1916–2014), urodzona w Trzyńcu, odegrała wyjątkową rolę w działalności tej siatki. Przeżyła prawie 2 miesiące w celi śmierci. Niestety, pozostała mało znaną bohaterką tej formacji, choć jej rola w ujawnieniu tajemnicy Peenemünde i rakiet V–1 i V–2 jest bezsporna.

Po projekcji filmowej odbyły się spotkanie i dyskusja z reżyserem. Byliśmy pod ogromnym wrażeniem. Dziękujemy pani Władzi Magiera za zawiadomienie o projekcji.

– 19 września – Z cyklu „Gość w Kole” podejmowaliśmy Alfreda Andrysa (pseudonim Alfa), jednego z głównych bohaterów *Księgi Ślązaków*, autorstwa pana Jana Cofalki, w której opowieść o naszym gościu zawarta została w rozdziale pt. *Synek ze Starego Chorzowa*. Przez ponad 2 godziny – wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Śląska, człowiek z ogromnym poczuciem humoru – krytycznie i z przyzrzeniem oka, opowiadał o swoim dzieciństwie, młodości, nauce, pracy, przyjaźniach i miłościach. Była nieudana próba studiów na Politechnice Gliwickiej, potem 3-letnia służba w Marynarce Wojennej, a po niej studia w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W czasie ich trwania dał się poznać jako wielki społecznik, aktywny działacz Zrzeszenia Studentów Polskich. Szczególnym czasem w życiu Alfy był okres znajomości i szczerzej przyjaźni ze Zbigniewem Cybulskim, wybitnym aktorem teatralnym i filmowym, powojenną ikoną filmu polskiego. Byli przyjaciółmi... do tragicznej śmierci aktora, której Alfa był świadkiem.

Kariera zawodowa pana Andrysa była błyskotliwa i różnorodna. Bez względu na to, gdzie pracował, zawsze interesował się sprawami kultury, czuł się dobrze w środowisku aktorskim. Od 35 lat aktorka Grażyna Barszczewska jest jego żoną, z którą wspólnie otrzymali nagrodę „Motyla” przyznawaną za najlepsze inicjatywy poprawiające życie osobom niepełnosprawnym.

Pan Andrys zajął się również powołaniem Fundacji Przyjaciół Skolimowa i aktualnie jest jej prezesem. Cieszymy się z poznania naszego Gościa. Spotkanie z Nim uważamy za bardzo udane i pouczające.

– 17 października – Z cyklu „Gość w Kole”, powitaliśmy panią Paulinę Pieńkowską – cisowniczankę, która mieszka w Warszawie od kilku lat. Skończyła studia muzyczne na Wydziale Muzykologii na Uniwersytecie Warszawskim. Jest wionczelistką, a jej pasją od zawsze była muzyka, w tym w szczególności muzyka Fryderyka Chopina. To zamiłowanie przejęła po swoim ojcu Witoldzie Pieńkowskim – pianiście, kameraliście i pedagogu.

Pani Paulina, jako miłośniczka Fryderyka Chopina, ma dodatkowe hobby. Orowadza wycieczki po Warszawie (ukończyła kurs przewodników) i pracuje

w Muzeum Fryderyka Chopina, które mieści się w Pałacu Ostrogskich, przy ul. Okólnik 1. Prywatnie, bardzo często odwiedza swoich rodziców w Cisownicy. Wspólnie z nimi lubi podróżować i poznawać coraz to nowe miejsca w Polsce, zarówno w górach, jak i nad morzem.

Z inicjatywy prezesa A. Bernackiej-Frankowskiej, pani Paulina Pieńkowska zasiłała szeregi warszawskiego Koła MZC.

– 21 listopada – Na zaproszenie naszej nowej macierzowej koleżanki, Pauliny Pieńkowskiej, zorganizowaliśmy spotkanie w terenie – zwiedzanie Muzeum Fryderyka Chopina. Naszą przewodniczką była pani Paulina, która z zaangażowaniem i pasją, wtrącając wysmakowane komentarze, opowiedziała nam biografię mistrza, a na zakończenie zostaliśmy zaproszeni do posłuchania w skupieniu muzyki wielkiego Chopina.

– 19 grudnia – Zaolzie dziś. PZKO z nową prezes, panią Heleną Legowicz pierwszą kobietą, która stanęła na czele Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. W 70-letniej historii PZKO, nie było jeszcze kobiety – prezesa, co nie oznacza marginalizowania roli pań w PZKO. Piastują one funkcje prezesów Miejscowych Kół PZKO w wielu miejscowościach. Po roku działalności PZKO pod szefostwem pani Legowicz panuje zgoda między PZKO w R.C., a Kongresem Polaków. Pani prezes postawiła na współpracę tych organizacji i na każdym kroku podkreśla jej pozytywne rezultaty. Obiecuje również wspólne działanie dotyczące takich kwestii jak polityka państw czeskiego i polskiego wobec Polaków na Zaolziu, zasad przyznawania dotacji i negocjacji w ważnych sprawach z organami nadrzędnymi. W przeciwieństwie do byłego prezesa Związku pana Jana Ryłki, nie uważa, że Kongres Polaków w R.C. jako organizacja zagraża Związkowi. Według pani Legowicz, rolą PZKO jest przede wszystkim krzewienie kultury, a Zarządu Głównego – wspieranie Miejscowych Kół PZKO.

Reprezentacja Polaków Zaolzian na zewnątrz, powinna być przez wszystkie organizacje scalona, np. przy załatwianiu spraw szkolnictwa, dwujęzyczności, dostępu do wiedzy dzieci w szkołach z polskim językiem nauczania. Pani prezes deklaruje pomoc w tych kwestiach, ale też oczekuje wsparcia i zaangażowania Kongresu Polaków.

Z satysfakcją obserwowaliśmy na przełomie marca i kwietnia wspólną wizytę delegacji PZKO (prezes Helena Legowicz oraz wiceprezes Andrzej Suchanek) o Kongresu Polaków (prezes Mariusz Wałach oraz wiceprezes Józef Szymeczek) w Warszawie, które zademonstrowały nowe otwarcie, jedność i wolę współdziałania, dając jasny sygnał, że Polacy na Zaolziu mówią i będą mówić jednym głosem.

W podobnym tonie utrzymany był pobyt zaolziańskiej delegacji w Warszawie z okazji V Światowego Zjazdu Polaków i Polonii z Zagranicy, w skład której wchodziła przedstawiciele PZKO, Kongresu Polaków, Macierzy Szkolnej, Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego i Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. W ramach Zjazdu, odbyło się I Światowe Forum Mediów

Polonijnych, w którym wzięło udział 80 przedstawicieli mediów polonijnych z 25 krajów świata, w tym „Zwrotu” oraz „Głosu”. Dyskutowano m.in. o strategii promocji Polski przez media polonijne oraz o roli tych mediów w podtrzymaniu tożsamości narodowej.

Z uwagą odnotowaliśmy spotkanie z byłym premierem Polski i przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, a obecnie szefem Rady Europejskiego Kongresu Gospodarczego – prof. Jerzym Buzkiem, które 7 września odbyło się w czeskiejszyńskim Ośrodku Kultury „Strzelnica”. *Jestem stąd w stu procentach. Całe moje drzewo genealogiczne jest z Zaolzia. Nie mam innego* – stwierdził na początku profesor. Rozmowa toczyła się na kilka tematów. Był zatem Jerzy Buzek rodzinnie – tu wypowiadali się zaproszeni członkowie rodziny, włącznie z siostrą Heleną, która stwierdziła, że złego słowa o bracie nie może powiedzieć. Przy okazji wyszło na jaw, że nawet rodzina odwiedzająca Jerzego Buzka w Brukseli i mieszkająca u niego w domu, musiała sobie nastawić budzik na drugą w nocy, żeby móc z nim porozmawiać. Było również o karierze naukowej – Jerzy Buzek z wykształcenia jest chemikiem, z tytułem profesora nauk technicznych, o wierze – to ogromna pomoc, żeby się człowiek w życiu nie zgubił – podsumował jej rolę. Wreszcie było też o polityce. *Znam wszystkie słabości Unii Europejskiej. Czasami uda się nam wypuścić bubel legislacyjny, trudno się dogadać. Jednak plusów jest o wiele więcej. W Unii Europejskiej jest moc* – mówił. Na zakończenie spotkania goście i publiczność wspólnie zaśpiewali pieśń *Ojcowski Dom*.

Warszawskie Koło MZC poniosło w roku 2018 dużą stratę. Zmarły 2 osoby: Maria Niedoba (ur. 13 grudnia 1923 r. w Rybniku, studia w Szkole Głównej Służby Zagranicznej w Warszawie, członkini WK MZC przez blisko 20 lat. Zmarła 31 marca 2018 roku i została pochowana 4 kwietnia na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim, w Warszawie) oraz Stefan Steller (ur. 21 sierpnia 1926 r. w Katowicach, syn wybitnego śląskiego artysty Pawła Stellera, rodem z Ustronia Hermanic. Po ukończeniu Architektury na Politechnice Krakowskiej, pogłębiał swoją wiedzę na Wydziale Urbanistyki w Londynie i Szkocji, projektował obiekty użyteczności publicznej, domy mieszkalne, rezydencje. Chociaż z wykształcenia architekt, w głębi duszy zawsze kochał sztuki piękne. Pierwszym nauczycielem był ojciec, który uczył go sztuki rysunku i malarstwa. Stefan przez kilkadziesiąt lat zarażał nas swoistym poczuciem piękna i patrzeniem na świat przez pryzmat swojej artystycznej wizji, demonstrując na licznych wystawach swoje rysunki piórkiem, akwarele i malarstwo sztalugowe. Zmarł 9 maja 2018 roku. Został pochowany 18 maja na Cmentarzu Powązkowskim).

17. Koło MZC we Wrocławiu

– prezes Józef Mleczek, tel. 71 357 70 10

Na początku roku sprawozdawczego Koło liczyło 17 członków. W ciągu roku zmarł p. Franciszek Dyrda, Członek Honorowy Macierzy i były prezes Koła. Na koniec roku 2018 liczba członków Koła wynosiła 16 osób.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 2 zł, którą przekazał na rzecz ZG MZC oraz dobrowolną w miarę potrzeb Koła. Kwota zebranych składek wyniosła 176 zł.

Koło nie posiada własnej siedziby, a spotkania Zarządu oraz członków odbywają się w Civitas Christiana przy ul. Kuźnicznej 11/15 oraz w Klubie Seniora Politechniki Wrocławskiej. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa. Składniki majątkowe stanowiące własność Koła to archiwalia Koła.

W ciągu roku odbyło się 6 zebrań Zarządu Koła oraz ogółu członków, w tym uroczystych:

1. Z życzeniami świątecznymi – Wielkanoc i Boże Narodzenie;
2. Spotkanie na tarasie widokowym Muzeum Współczesnego – spojrzenie na miasto z góry;
3. Wykład „Siedem cudów świata x 2” – prof. Ernesta Niemczyka;
4. Spotkanie z wdową po Franciszku Dyrdzie – wspomnienia.

Imprezy i uroczystości zorganizowane przez Zarząd Koła:

Członkowie Koła brali udział w imprezach i ich współorganizowaniu z:

- grupą malarską „Harmonia Artis” – wystawy;
- Klubem Seniora Politechniki Wrocławskiej – np. wykład o 7 cudach świata podwojonych;
- oraz „Studium Generale” Uniwersytetu Wrocławskiego – tutaj głównie z udziałem kolegów Ernesta Niemczyka i Stanisława Desławskiego.

W cieszyńskich w obchodach 100-lecia odzyskania niepodległości i powrotu Księstwa Cieszyńskiego do macierzy wzięli udział Józef Mleczek i Henryk Koch, niezależnie od tego Cieszyn w 2018 roku wizytowany był przez większość członków Koła.

W pogrzebie naszego kolegi Franciszka wzięła udział znaczna część członków Koła, w których imieniu słowa pożegnania i podziękowania Zmarłemu wygłosił prezes Józef Mleczek. Ten ostatni wraz ze swoim kolegą ze studiów doktorem Adamem Leżakiem, znanym wędrownikiem (trasy Ustrzyki Górne – Świnoujście, Szlak św. Wojciecha, tj. Praga – miejsce śmierci Świętego, Szlak św. Jakuba Opole – Santiago de Compostela), przeszli szlakiem I Kompanii Kadrowej z Oleandrów w Krakowie do Kielc.

Liczba zakupionych *Kalendarzy Cieszyńskich 2019* – 3 egzemplarze.

18. Koło MZC w Zabrzegu – prezes Renata Kopec, tel. 698 229 197

Na początku roku sprawozdawczego liczba członków Koła wynosiła 18 osób. W ciągu roku liczba nie uległa zmianie. Zarząd Koła nie ustalił składki członkowskiej.

Zebrań Zarządu oraz członków Koła odbywają się w Szkole Podstawowej w Zabrzegu. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa – Renaty Kopec w Szkole Podstawowej w Zabrzegu. W ciągu roku odbyło się 1 zebranie Zarządu Koła oraz 1 zebranie ogółu członków.

Imprezy i uroczystości zorganizowane przez Zarząd Koła:

W marcu dla klas 2 gimnazjum, a następnie w grudniu dla klas 8 zorganizowano wyjazd do Krakowa. Młodzież w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa Oddział Fabryka Schindlera miała możliwość zweryfikować i pogłębić swoją wiedzę dotyczącą czasu okupacji, a następnie, podczas spaceru przez Podgórze i Kazimierz, poznać ciekawe, te sięgające wieków średnich, jak i te naznaczone wydarzeniami II wojny światowej, dzieje obu dzielnic i ich mieszkańców.

Coroczne obchody Święta Szkoły zorganizowano w marcu. „Osobowości Śląska Cieszyńskiego” tak zatytułowaliśmy tegoroczną edycję. Zadaniem klas było przygotowanie informacji na temat mniej lub bardziej znanych, współczesnych postaci związanych ze Śląskiem Cieszyńskim, reprezentujących różne rodzaje aktywności, ich dorobku, osiągniętych sukcesów oraz przedstawienie specyfiki uprawianej działalności. Uczniowie za pomocą różnych form wyrazu prezentowali następujące dziedziny aktywności społecznej oraz ich przedstawicieli i osiągnięcia:

„W blasku medali” – sport, zawodnicy i trenerzy;

„Przed i za kamerą. W świecie X Muzy” – film, teatr, aktorzy, reżyserzy;

„W krainie dźwięków” – muzyka, twórcy, wykonawcy;

„Ręcznie wykonane. W świecie ginących zawodów” – Twórcy ludowi i ich pasje.

Ponadto, klasy przygotowały pracę plastyczną w postaci „Memu”, którego treść była nawiązaniem do wylosowanego tematu, konkretnej postaci lub dorobku grupy osób oraz film – spot reklamowy prezentujący wylosowane zagadnienie.

W marcu tradycyjnie klasy trzecie gimnazjum odwiedziły Muzeum Auschwitz-Birkenau. Wycieczka była realizacją programu nauczania języka polskiego oraz wiedzy o społeczeństwie.

W listopadzie dla chętnych uczniów zorganizowano sobotni wyjazd do Krakowa, podczas którego zwiedzili Collegium Maius oraz podziemia Rynku. Wycieczka przybliżyła warunki życia ludzi w średniowieczu, znaczenie handlu dla rozwoju państwa, etapy rozwoju miasta, główne szlaki handlowe Europy. Pobyt w najstarszej części Akademii Krakowskiej pokazał jak wielką wagę w dziejach odgrywali ludzie światli.

19. Koło MZC w Zebrzydowicach

- prezes Helena Bartoszek,
- prezes Henryk Franek (od kwietnia 2018 r.), tel. 500 649 009

Na początku roku 2018 Koło liczyło 88 członków. W ciągu roku przybyło dwóch nowych członków, ale zmarło również dwóch: Ludwik Bartoszek i Halina Czyż. Na koniec roku Koło liczyło również 88 członków.

Po rezygnacji z funkcji prezesa Koła pani Heleny Bartoszek, od dnia 12 kwietnia 2018 r., obowiązki przejął kolega Henryk Franek.

Koło nie posiada własnej siedziby, a zebrania odbywają się w Gminnym Ośrodku Kultury w Zebrzydowicach. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa, dokumentacja finansowo-kasowa znajduje się u skarbnika. Zarząd Koła ustalił wysokość rocznej składki członkowskiej na 24 zł.

Zarząd Koła działa w następującym składzie:

- Henryk Franek – prezes
- Małgorzata Guz – wiceprezes
- Helena Bartoszek – wiceprezes
- Joanna Stawarczyk – sekretarz od 12 kwietnia 2018, po rezygnacji pani Marii Wieczorek
- Wanda Kowalska – skarbnik
- Grażyna Rychły – członek
- Zbigniew Żyła – członek

Skład Komisji Rewizyjnej:

- Małgorzata Karasińska – przewodnicząca
- Ryszard Czyż – członek
- Aniela Stoś – członek

Imprezy i uroczystości zorganizowane w 2018 roku przez Zarząd Koła:

- 7 stycznia – „Jasełka” – Zespół Szkół w Zebrzydowicach;
- 24 stycznia – spotkanie noworoczne Zarządu Głównego MZC;
- 1 marca – „Senior 60+” – prelekcja Władysławy Magiery *Kobiety Śląska Cieszyńskiego*;
- 8 marca – „Dzień Kobiet” – organizacja KGW Kończyce Małe;
- 10 marca – „Dzień Kobiet” – organizacja KGW Zebrzydowice;
- 14 marca – *Kobiety Śląska Cieszyńskiego* – prelekcja Władysławy Magiery na Zamku w Cieszynie;
- 20 marca – spotkanie z prof. Danielem Kadłubcem – organizacja Koło MZC Zebrzydowice;
- 12 kwietnia – spotkanie Zarządu Koła – obowiązki prezesa przejmuje Henryk Franek (do wyborów w marcu 2019);

– 16 kwietnia – spotkanie Koła – prelekcja kol. Bożeny Hoinkes pt. *Zdrowe odżywianie*;

Podziękowania dla pań Heleny Bartoszek i Marii Wieczorek;

– 22 kwietnia – udział w Międzynarodowej Konferencji „Euroregion – Śląsk Cieszyński”;

– 28 kwietnia – koncert charytatywny „Dla chorej Agaty” organizator – Zespół Szkół w Zebrzydowicach;

– 1–3 maja – udział w uroczystościach związanych ze świętem 3 Maja i udział w Międzynarodowym Przeglądzie Pieśni Regionalnych – „Złoty Kłos” w Zebrzydowicach;

– 25 maja – „Noc muzeów” w Cieszynie;

– 26 maja – Walny Zjazd Delegatów MZC w Cieszynie;

– 29 maja – wycieczka członków Koła do Brennej i Górek.

– 7 czerwca – Powiatowy Konkurs Gwary Cieszyńskiej w Kończycach Małych;

– 16 czerwca – udział we Mszy św. z okazji 50-lecia kapłaństwa księdza Karola Sikory;

– 19 czerwca – spotkanie z M. Kolkową – prelekcja pt. *Historia Zebrzydowic i Markłowic Górnych*;

– Lipiec – przerwa wakacyjna;

– 19 sierpnia – organizatorzy Sekcja Historii Regionu ZG PZKO, MK PZKO w Piotrowicach, Towarzystwo Rowerowe „Olza” przy PTTS „Beskid Śląski” oraz TKK PTTK „Ondraszek” – Rajd Rowerowy „Szlakiem Powstańców i Powstania Śląskiego”;

– 26 sierpnia – Gminne Dożynki – Kończyce Małe;

– 28 sierpnia – Goleiszów – obchody 1. rocznicy śmierci Józefa Golca;

– 5 września – wycieczka Koła do Dziegielowa i Dębowca – „Miasteczko pszczele”;

– 22 września – „Rowerowa Sztafeta Niepodległości” trasa Zebrzydowice – Hażlach – Cieszyn, organizator – Koło MZC, Gmina Zebrzydowice, Klub Rowerowy „Ondraszek”;

– 11–14 października – „Wystawa motyli” pana Antoniego Kwiczali;

– 19–20 października – obchody z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości (rynek i teatr w Cieszynie);

– 26 października – konkurs „Najładniejszy karmnik” – organizator Koło MZC Zebrzydowice;

– 6 listopada – wyjazd delegacji naszego Koła do Olsztyna na pogrzeb prof. Andrzeja Farugi;

– 7 listopada – „Wieczór regionalny” – Zespół Szkół Zebrzydowice;

– 11 listopada – uroczystości Święta Niepodległości w Zebrzydowicach; wręczenie „Laurów Srebrnych...” i „... Złotej Cieszynianki” – teatr w Cieszynie;

– 27 listopada – spotkanie Koła z przewodniczącym Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, panem Włodzimierzem Kacem na temat: *Historia, tradycje zwyczaje żydowskie*;

– 1 grudnia – udział w obchodach 25-lecia istnienia Zespołu Regionalnego „Goleszowianie”;

– 7 grudnia – wieczornica w Państwowej Szkole Muzycznej w Cieszynie z okazji 220. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza, wiersze w wykonaniu Władysława Kristena;

– 19 grudnia – spotkanie noworoczne w GOK-u w Zebrzydowicach;
Członkowie Koła zakupili 20 egzemplarzy *Kalendarza Cieszyńskiego 2019*.

20. Klub Literacki „NADOLZIE”

– prezes Jolanta Skóra, tel. 502 271 456

Klub Literacki „Nadolzie” liczy 19 członków. Na początku roku było 21 członków, w ciągu roku ubyły 3 osoby. Spotkania KL „Nadolzie” odbywają się raz w miesiącu (trzeci wtorek każdego miesiąca). Prezentowano na nich dorobek artystyczny członków Klubu oraz zaprezentowano twórczość poetów z zaprzyjaźnionych Stowarzyszeń m.in. ze Stowarzyszenia Autorów Polskich. Tym razem goszczono: Barbarę Solarską, Ewę Witke, Bogusławę Chwierut, Bernadetę Krawiec oraz Wacława Morawskiego. Spotkania te, w minionym roku, zaowocowały kilkoma przedsięwzięciami kulturalnymi.

Terminy i tematyka comiesięcznych spotkań:

– 16 stycznia 2018 r. – *Wiersze nie do końca wyśpiewane* – spotkanie autorskie Bożeny Pochaby – nowego członka KL „Nadolzie”;

– 20 marca 2018 r. – Promocja tomiku Elżbiety Barańskiej pt.: *Dwie drogi* Autorce towarzyszyła grą na harmonii Irena Mencner; podziękowanie Pawłowi Małyszowi za dziesięcioletnie pełnienie funkcji skarbnika; przekazanie funkcji skarbnika Elżbiecie Holeksie;

– 17 kwietnia 2018 r. – Czytanie wierszy z tomiku m.in. *Tobie, Ziemio moja* naszej zmarłej Koleżanki Ruty Kornelii Lissowskiej, wspomnienie Koleżanki Ruty oraz przeglądanie Kroniki KL „Nadolzie”, którą prowadziła;

– 15 maja 2018 r. – Promocja autorskiego tomik Krystyny Kurzycy pt.: *Świat pędzi na oślep*. Wiersze autorki recytuje Zdzisława Mielczarska przy akompaniamencie Julii Markiel na haligonce;

– 19 czerwca 2018 r. – Gość Barbara Solarska – promocja tomiku pt.: *Błękity przemilczeń*;

– 18 września 2018 r. – Gość Ewa Witke – zapowiedź czwartego tomiku poetyckiego oraz rozważania na temat jak pisać poezję;

– 16 października 2018 r. – Teresa Chwastek *Przez życie moje* – liryczne podsumowanie twórczości poetycko-literackiej;

– 20 listopada 2018 r. – Goście Bogusława Chwierut i Bernadeta Krawiec: *Pozycja dopełnień – odmienne dwa światy*. Prezentacja twórczości poetyckiej przeplatana śpiewem a capella pieśniarek z Zespołu Regionalnego w Strumieniu; śpiewały: Teresa Cholewińska, Józefa Greń i Barbara Spyra;

– 12 grudnia 2018 r. – Wspólne wigilijne spotkanie zaprzyjaźnionych Kół. Wspólne kołędowanie i czytanie wierszy bożonarodzeniowych i noworocznych z Kołem Macierzy nr 1 „Centrum”. Wigilijkę uświetnił akompaniamentem na akordeonie Sebastian Madzia. Prezisi obu Kół Jolanta Skóra i Bronisław Brudny złożyli wszystkim życzenia świąteczne.

W marcu 2018 r. pożegnaliśmy naszą zmarłą Koleżankę śp. Rutę Kornelię Lisowską (24.03.1941–19.03.2018), uczestnicząc w Jej pogrzebie.

W wrześniu członkowie naszego Klubu uczestniczyli w obsłudze stoiska Macierzy na cieszyńskim rynku z okazji prezentacji organizacji pozarządowych pn. „Cieszyński przekładaniec”.

Wszyscy członkowie Klubu Literackiego „Nadolzie”, już indywidualnie, przez cały rok uczestniczyli w niezliczonych przedsięwzięciach, podczas których prezentowali swoją prozę i poezję, a także inne przejawy swojej twórczości (np. malarstwo, piosenki) w trakcie różnorodnych koncertów i prezentacji artystycznych, uroczystości religijnych, spotkań dla chorych i osób niepełnosprawnych w domach opieki, ośrodkach leczniczych i na oddziałach szpitalnych, podczas spotkań plenerowych i happeningów. Wielu z nich uczestniczyło w festiwalach i konkursach różnej rangi, także międzynarodowych, byli członkami jury w konkursach gwarowych i poetyckich. Kilku członków naszego Klubu należy do Stowarzyszenia Autorów Polskich, a Andrzej Macura – co z dumą odnotowujemy – podczas Walnego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Autorów Polskich w Warszawie został wybrany na stanowisko sekretarza generalnego tej organizacji. Z kolei pani Teresa Waszut emerytowana nauczycielka, poetka, osoba bardzo zaangażowana w działalność kulturalno-oświatową naszej Małej Ojczyzny, za promocję kultury regionu Śląska Cieszyńskiego w listopadzie 2018 roku została uhonorowana Nagrodą im. ks. Leopolda Jana Szersznika, najwyższym wyróżnieniem samorządu terytorialnego powiatu cieszyńskiego w dziedzinie kultury.

Nasi członkowie poza własnymi publikacjami, prezentują swą twórczość w lokalnej prasie i informatorach, w *Kalendarzu Cieszyńskim*, *Kalendarzu Ustrońskim*, współpracują z licznymi instytucjami kultury w naszym regionie, w tym z bibliotekami, muzeami, miejskimi i gminnymi ośrodkami kultury, szkołami, także Cieszyńską Studnią Literacką i kołami PZKO na Zaolziu.

21. Cieszyński Klub Hobbystów – prezes Stefan Król, tel. 668 367 679

Na początku roku sprawozdawczego liczba członków Koła wynosiła 33 osoby. W ciągu roku wstąpiły 4 osoby, zmarł Tadeusz Kopoczek – Członek Honorowy Macierzy Ziemi Cieszyńskiej i klubu CKH. Na koniec roku Cieszyński Klub Hobbystów liczył 36 członków.

Zarząd Koła ustalił roczną składkę członkowską w wysokości 20 zł, a w ciągu roku zebrano 560,00 zł.

Koło nie posiada własnej siedziby. Zebrania Zarządu oraz członków odbywają się w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie. Dokumentacja Koła znajduje się u prezesa i sekretarza, a finansowa u skarbnika.

W roku sprawozdawczym odbyło się 5 zebrań Zarządu Koła oraz 12 ogółu członków, w tym – noworoczne w styczniu i sprawozdawczo-wyborcze w maju 2018 r.

W wyniku przeprowadzonych w dniu 6 maja 2018 roku wyborów w skład Zarządu Koła CKH weszli:

– Stefan Król	– prezes
– Krzysztof Neścior	– I wiceprezes
– Rafał Południk	– II wiceprezes
– Grzegorz Kasztura	– sekretarz
– Leszek Gańczarczyk	– skarbnik

W ramach Koła działa Sekcja Miłośników Militariów.

Imprezy i uroczystości zorganizowane przez Zarząd Koła.

Klub włączył się w miejskie i powiatowe w obchody stulecia odzyskania niepodległości oraz kwestę na renowację grobów na cmentarzu komunalnym.

W *Kalendarze Cieszyńskie* – członkowie Klubu zaopatrują się indywidualnie.

Klub z powodu remontu COK „Dom Narodowy” musiał zrezygnować z organizacji comiesięcznych targów staroci w okresie od grudnia 2017 do kwietnia 2018 r. Następnie targi odbywały się co miesiąc, od maja do października 2018 r. na płycie Rynku, a w miesiącach listopad i grudzień 2018 r. na powrót w budynku „Domu Narodowego”.

Członkowie Klubu, jak i w poprzednich latach, uczestniczyli w kweście na renowację zabytkowych grobów na cmentarzu komunalnym w Cieszynie (członkowie Sekcji Miłośników Militariów w mundurach 4 Pułku Strzelców Podhalańskich).

Rok 2018 to przede wszystkim rocznica stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości i powrót Śląska Cieszyńskiego w jej granice. Liczni członkowie Klubu mieli różnoraki wkład w te obchody.

Klub przyczynił się finansowo (obok dotacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie i wkładu PTH) do wydania 1 tomu słownika biograficznego pt. *Kawa-*

lerowie Virtuti Militari związani ze Śląskiem Cieszyńskim autorstwa Stefana Króla, w którym znajdują się biogramy 82 odznaczonych tym najwyższym polskim orderem wojskowym za czyny dokonane w latach 1914–1920. Także kol. Krzysztof Neścior jest współautorem publikacji pt. *Podchorąży Stanisław Gajdzica w służbie Niepodległej w świetle historii 4. Pułku Strzelców Podhalańskich z Cieszyna*, która ukazała się w 2018 r. Obie pozycje będą trwałym wkładem członków CKH w upamiętnienie chlubnych dokonań Cieszyńiaków w wysiłkach na rzecz odrodzenia niepodległej Polski, a w jej granicach także Śląska Cieszyńskiego, w 1918 i następnych latach. Liczne grono członków Klubu, zwłaszcza zaś Sekcji Miłośników Militariów, uczestniczyło czynnie (w historycznych mundurach) w różnego rodzaju uroczystościach patriotycznych. Za ważne wydarzenie skierowane do młodzieży szkół cieszyńskich należy uznać zwłaszcza grę miejską przygotowaną wspólnie przez MZC i cieszyński Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego, a autorem scenariusza, reżyserem i współwykonawcą był kol. Wojciech Grajewski przy zaangażowaniu wielu kolegów z naszego Klubu.

W związku z niepodległościową tematyką koledzy: dr Tadeusz Kania, Krzysztof Neścior, Wojciech Grajewski, Grzegorz Kasztura i Stefan Król występowali z pogadankami i referatami skierowanymi do różnych grup odbiorców (od dzieci po seniorów) nie tylko w samym Cieszynie, ale też i w innych miejscowościach (m.in. w szkole w Pogórze). Ponieważ wydarzenia związane z przynależnością Śląska Cieszyńskiego do Polski rozciągają się aż po 2022 r. także w następnych latach będziemy uczestniczyli w kolejnych jubileuszowych wydarzeniach.

22. Cieszyńskie Bractwo Kurkowe

– prezes Leszek Machej

Na początku 2018 roku Koło liczyło 32 członków. W grudniu 2018 roku członkowie Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego zakończyli działalność w strukturach Macierzy, w następstwie czego Koło nie złożyło sprawozdania z działalności za 2018 rok.

Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego

**– przewodnicząca Rady Funduszu Stypendialnego Marta Kawulok,
tel. 608 503 973**

W roku 2002 powstał Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego, który stara się pomagać uzdolnionej, a niezamożnej młodzieży powiatu cieszyńskiego, nawiązując tym do działalności Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego powstałej w 1885 roku, która jako najważniejszy cel postawiła sobie zbudowanie polskiego szkolnictwa. Dzięki jej działalności na Śląsku Cieszyńskim powstały: dwa gimnazja, semi-

narium nauczycielskie oraz szereg polskich szkół ludowych, ochronek i internatów. Współczesna Macierz Ziemi Cieszyńskiej nawiązuje do tych chlubnych tradycji.

Dzięki wielu prywatnym darczyńcom, cieszyńskim firmom i przedsiębiorcom, a także pomocy Miasta Cieszyna i Powiatu Cieszyńskiego, w ciągu 17 lat swego istnienia Fundusz zgromadził 410 000,00 zł, które zostały rozdzielone na stypendia dla 221 uczniów klas maturalnych i studentów pierwszego roku studiów. Dzięki współpracy z Polsko-Amerykańską Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości w Łodzi, w ramach tak zwanych stypendiów pomostowych „Dyplom z marzeń”, już 100 studentów otrzymało z naszego powiatu zwiększoną o 75% pomoc finansową. W roku 2018 stypendia otrzymało 21 osób. Roczne stypendium maturzysty wynosi 900 zł, a dla studenta 1800 zł. Stypendia „Dyplom z marzeń” to 5000 zł na rok, z czego trzy czwarte pokrywa łódzka Fundacja, a resztę Macierz Ziemi Cieszyńskiej. Fundusz Stypendialny Śląska Cieszyńskiego przyznaje także co roku co najmniej jedną nagrodę specjalną, którą otrzymuje uczeń mający szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie. Nagroda specjalna wynosi od 500 do 1000 zł. Stypendium artystyczne przyznawane od siedmiu lat otrzymało 12 studentów uczelni artystycznych.

Szczególne miejsce w tworzeniu materialnej podstawy Funduszu zajmuje organizowany pod patronatem Burmistrza Miasta Cieszyna „Koncert Noworoczny” będący jednym z najważniejszych dobroczynnych wydarzeń kulturalnych i towarzyskich Cieszyna. Cały dochód z koncertu przeznaczony jest na Fundusz Stypendialny. Do dobrej tradycji należy uroczyste wręczanie pierwszej transzy stypendiów w Zamku Cieszyn.

Radę Funduszu tworzyli (2018): Marta Kawulok – przewodnicząca, Mariusz Makowski – zastępca przewodniczącego, Irena Skrzyżala – sekretarz, Józef Broda, Ewa Gołębiowska, Stanisław Kubicius, Janusz Łukomski-Prajzner, Ryszard Macura, Jan Olbrycht, Grażyna Tomecka. Rada działa w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Zarząd Główny Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Szczególne podziękowania składamy na ręce fundatorów stypendiów: Anny i Jana Olbrychtów, Zofii i Zbigniewa Kajmowiczów, władz Powiatu Cieszyńskiego, Burmistrza Miasta Cieszyna – Ryszarda Macury, Prezesa Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – Marty Kawulok, a także wszystkich darczyńców, którzy dokonali odpisu 1% podatku na rzecz funduszu stypendialnego.

Rada Oświatowa Śląska Cieszyńskiego

– prezes Stanisław Kubicius, tel. 33 856-23-40

Rada Oświatowa Śląska Cieszyńskiego, działająca od 2005 roku przy Zarządzie Głównym, w połowie 2012 roku zawiesiła swoją działalność. Wspierała i prowadziła przedsięwzięcia związane z edukacją i historią szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- prowadzenie badań i dokumentowanie historii szkolnictwa; niektóre opracowania zostały opublikowane w lokalnych gazetach lub samodzielnych pozycjach, a zgromadzone opracowania nieopublikowane zostały zabezpieczone;
- wspieranie działalności zamiejscowych ośrodków dydaktycznych uruchomionych w Cieszynie przez Akademię WSB z Dąbrowy Górniczej oraz inne tego rodzaju uczelnie;
- wspomaganie i promocja „Powiatowego Przeglądu Szkolnych Zespołów Artystycznych” organizowanego corocznie w cieszyńskim teatrze;
- organizowanie konferencji poświęconych pamięci zasłużonych nauczycieli i działaczy oświatowych.

IV SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1)	Informacje o wszelkich zobowiązaniach finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo;
	Stowarzyszenie nie posiada żadnych zobowiązań z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie. Jedynie zobowiązania finansowe organizacji opisane są w części: Uzupełniające dane o aktywach i pasywach.
2)	Informacje o kwotach zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii;
	Organizacja nie udziela kredytów członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, a także nie ma zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju)
3)	Uzupełniające dane – aktywa i pasywa
	Na aktywa obrotowe w punkcie "inwestycje krótkoterminowe" składają się środki w gotówce w kasach i na kontach bankowych. W pozycji zobowiązania krótkoterminowe ujęte są zakupy usług - głównie media oraz zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego i ZUS, zapłacone w następnym roku obrotowym.
4)	Informacje o strukturze zrealizowanych przychodów ze wskazaniem ich źródeł, w tym w szczególności informacje o przychodach wyodrębnionych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz informacje o przychodach z tytułu składek członkowskich i dotacji pochodzących ze środków publicznych;
	W roku sprawozdawczym 2018 przychody wyniosły: 275 669,28 zł. Struktura przychodów stowarzyszenia kształtuje się następująco: <ul style="list-style-type: none"> • przychody z tytułu działalności statutowej – składki członkowskie w kwocie: 18.625,00 zł • z tytułu otrzymanych dotacji i darowizn, przychody w kwocie: 60 874,54 zł • z tytułu darowizn OPP 1% przychody w kwocie: 2 185,80 zł • z tytułu działalności odpłatnej przychody w kwocie: 42 446,98 zł • z tytułu działalności gospodarczej, przychody w kwocie: 111 197,77 • Przychody finansowe - lokata bankowa: 95,89 zł • Pozostałe przychody operacyjne: 40 243,30 zł (w tym przychód ze sprzedaży budynku z gruntem)
5)	Informacje o strukturze poniesionych kosztów:
	Stowarzyszenie, w roku sprawozdawczym 2018 poniosło koszty w kwocie: 500 633,31 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Koszty działalności statutowej nieodpłatnej: 26 149,71 zł • Koszty działalności statutowej odpłatnej: 46 719,10 zł • Pozostałe koszty realizacji działań statutowych: 14 431,45 zł • Koszty działalności gospodarczej: 38 738,19 zł • Koszty ogólne Zarządu: 122 391,45 zł • Koszty finansowe: 84,17 zł • Pozostałe koszty operacyjne: 250 119,24 zł (w tym koszt sprzedaży budynku z gruntem)
6)	Dane o źródłach zwiększenia i sposobie wykorzystania funduszu statutowego;
	Fundusz statutowy w roku sprawozdawczym 2018 roku nie zmienił się.
7)	Jeżeli jednostka posiada status organizacji pożytku publicznego, zamieszcza w informacji dodatkowej dane na temat uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych;
	Stowarzyszenie z tytułu OPP 1% otrzymało darowizny w kwocie: 2 185,80 zł i przeznaczyło je na działania statutowe.
8)	Inne informacje niż wymienione w pkt 1-7, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki, w tym dodatkowe informacje i objaśnienia wymienione w załączniku nr 1 do ustawy, o ile mają zastosowanie do jednostki.
	Stowarzyszenie otrzymało darowizny i subwencje, w tym również od osób prywatnych, w kwocie 63 060,34 zł i przeznaczyło je na realizację działań statutowych.

Bilans dla organizacji pozarządowych
Sprawozdanie na dzień 2018-12-31

Pozycja	Wartość na dzień 01/01/2018	Wartość na dzień 31/12/2018
AKTYWA	1 323 537,91	1 100 151,83
A. Aktywa trwałe	1 137 057,36	866 396,90
I. Wartości niematerialne i prawne	970,00	970,00
II. Rzeczowe aktywa trwałe	1 136 087,36	865 426,90
III. Należności długoterminowe	0,00	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe	186 480,55	233 754,93
I. Zapasy	79 465,43	82 221,16
II. Należności krótkoterminowe	15 891,91	19 333,20
III. Inwestycje krótkoterminowe	91 123,21	132 200,57
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
C. Należne wpłaty na fundusz statutowy	0,00	0,00
Aktywa razem	1 323 537,91	1 100 151,83
PASYWA	1 323 537,91	1 100 151,83
A. Fundusz własny	1 308 093,42	1 083 129,39
I. Fundusz statutowy	1 256 668,75	1 256 668,75
II. Pozostałe fundusze	121 375,73	121 375,73
III. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-33 666,97	-69 951,06
IV. Zysk (strata) netto	-36 284,09	-224 964,03
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	15 444,49	17 022,44
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
III. Zobowiązania krótkoterminowe	14 555,00	16 429,78
IV. Rozliczenia międzyokresowe	889,49	592,66
Pasywa razem	1 323 537,91	1 100 151,83

RZS dla organizacji pozarządowych
Sprawozdanie za okres 2018-01-01 - 2018-12-31

Pozycja	Wartość	Wartość na dzień 31/12/2018
A. Przychody działalności statutowej:	0,00	124 132,32
I. Przychody nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	81 685,34
II. Przychody odpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	41 446,98
III. Przychody pozostałej działalności statutowej	0,00	1 000,00
B. Koszty działalności statutowej	0,00	89 300,26
I. Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	28 149,71
II. Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego	0,00	46 719,10
III. Koszty pozostałej działalności statutowej	0,00	14 431,45
C. Zysk (strata) z działalności statutowej (A - B)	0,00	34 832,06
D. Przychody działalności gospodarczej	0,00	111 197,77
E. Koszty działalności gospodarczej	0,00	38 738,19
F. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (D - E)	0,00	72 459,58
G. Koszty ogólnego zarządu	0,00	122 391,45
H. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + F - G)	0,00	-15 099,81
I. Pozostałe przychody operacyjne	0,00	40 243,30
J. Pozostałe koszty operacyjne	0,00	250 119,24
K. Przychody finansowe	0,00	95,89
L. Koszty finansowe	0,00	84,17
M. Zysk (strata) brutto (H + I - J + K - L)	0,00	-224 964,03
N. Podatek dochodowy	0,00	0,00
O. Zysk (strata) netto (M - N)	0,00	-224 964,03

V PODSUMOWANIE

133 rok działalności Macierzy Ziemi Cieszyńskiej obfitował w ważne dla Stowarzyszenia wydarzenia: Walne Zebrania Kół, Sprawozdawczo-Wyborczy Walny Zjazd Delegatów Macierzy, udział w pracach Komitetu Organizacyjnego uroczystych obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę i zorganizowanie w ramach tych obchodów gry miejskiej dla młodzieży szkół średnich, kontynuację tradycyjnych imprez takich, jak: „Koncert Noworoczny”, „Koncert Majowy”, „Dzień Tradycji Stroju i Pieśniczki Regionalnej”, „Biesiada Gorodziecka”, „Przegląd kapel karpackich”, „Bal Cieszyński”, „Dzień Tradycji i Stroju Regionalnego”, Złaz Górski MZC im. Władysława Orszulika oraz w wiele innych ciekawych spotkań i imprez organizowanych przez nasze Koła.

Wśród szczególnych imprez należy wymienić jubileusze 35-lecia Koła Warmińsko Mazurskiego w Olsztynie i 35-lecia Koła nr 2 „Mały Jaworowy” w Cieszynie. Kontynuowana była działalność wydawnicza, popularyzatorska i animacyjna, propagowano edukację regionalną. Imprezą integracyjną członków z różnych Kół był VIII Złaz Górski im. Władysława Orszulika, a także różne imprezy plenerowe czy poświęcone wydarzeniom historycznym.

Codzienną pracą staramy się dowieść, że Macierz jest Stowarzyszeniem ludzi ambitnych, kreatywnych, aktywnych, miłujących swój region i jego tradycje.

Jesteśmy przekonani, że współpraca z polskimi organizacjami na Zaolziu służy i będzie służyła społecznościom po obu stronach Olzy. Tak jak w latach poprzednich uczestniczyliśmy w „Gorolskim Świącie”.

Narastającym problemem stały się rosnące koszty utrzymania naszego majątku, czyli Domów Macierzy będących własnością Stowarzyszenia. Są to bowiem budynki stare, ponad stuletnie, wymagające napraw i poważnych remontów. Wzrost wartości podatków od tych nieruchomości oraz sprzedaż Domu Ludowego w Pogwizdowie za symboliczną kwotę przełożyły się na ujemny bilans minionego roku.

W roku sprawozdawczym ze smutkiem pożegnaliśmy kilku naszych znacznych Członków Honorowych: Kornelię Rutę Lisowską (77), Tadeusza Kopoczka (87), Ludwika Bartoszkę (76), Franciszka Dyrkę (89), prof. Andrzeja Farugę (84), Jana Palarczyka (82), a w miesiącu lutym 2019 roku długoletniego Prezesa ZG MZC Mariusza Makowskiego (60). Pozostaną na zawsze w naszych wspomnieniach i będą wzorem do naśladowania. Cześć Ich Pamięci!

Kierujemy wyrazy naszej wdzięczności do osób, urzędów i instytucji, bez pomocy których nasza działalność byłaby mocno utrudniona i nie dość efektywna. Zarząd Główny Macierzy składa szczególne podziękowania wszystkim Prezesom i Zarządom Kół Terenowych, wszystkim Macierzowcom, swym sympatykom i miłośnikom regionu, życząc im wiele satysfakcji i zadowolenia w dalszej pracy na rzecz pięknego zakątka naszej Ojczyzny – Śląska Cieszyńskiego.

Za Zarząd Główny

Aleksandra Czajkowska
sekretarz

Marta Kawulok
prezes

SPIS TREŚCI

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU GŁÓWNEGO	3
1. Sprawy ogólne	3
2. Działalność administracyjna	8
3. Działalność organizacyjna	8
4. Działalność wydawnicza	10
II. PODZIĘKOWANIA	12
III. DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ	13
IV. SPRAWOZDANIE FINANSOWE	57
V. PODSUMOWANIE	61

Biuro Zarządu Głównego MZC
ul. Stalmacha 14, 43-400 Cieszyn
tel. 33 852 16 59
e-mail: macierz@onet.pl
www.macierz.cieszyn.pl

czynne:
poniedziałek, wtorek, środa, piątek
9.00–13.00
czwartek
13.00–17.00

W biurze można nabywać wydawnictwa Macierzy
po cenach preferencyjnych

Kostiumernia czynna:
poniedziałek – czwartek
9.00–17.00
piątek
7.00–15.00

Z A P R A S Z A M Y